

5787

2026-2027

CEP TAKVİMİ

Toplum içinde paylaşma ve dayanışma, cemaat olmanın en temel göstergesidir. Bireyler arasındaki sevgiden kaynaklanan özveri ve yardımlaşma duygusu bir erdemdir. Fertlerimiz arasındaki birlik ve beraberlik varlığımızın ve geleceğimizin güvencesidir.

KİSBA GEMİLUT HASADİM

Cemaatimizdeki paylaşma ve yardımlaşma potansiyelini harekete geçirip değerlendiren ve en uygun şekilde hizmet alanlarına yönlendiren çok önemli bir kurumumuzdur.

KİSBA GEMİLUT HASADİM

Özverili ve cömert katkılarınız nedeniyle siz değerli ve hamiyetli dindaşlarımıza

TEŞEKKÜRLERİNİ SUNAR.

Teşekkürlerimizle

Dizgi - Kapak Tasarımı

Bella Parlakşımşek

Kapak Fotoğrafı

Jozef Habib Gerez (1926-2022)

Tuval üzerine Yağlı boya - Akrilik, 24 X 34 cm

© 500. Yıl Vakfı

Reklam

Şalom Gazetesi Reklam Ekibi

Katkılarından ötürü **Bet-Din'e**
teşekkürlerimizi sunarız.

*Cep takvimine katkıları için
tüm yardımseverlere teşekkürü borç biliriz.*

Açıklamalar için başvuru kaynakları:

* Yahudilikte Kavram ve Değerler, Gözlem Yayınları

* Jewish Travel Guide - Valentine Mitchell

* www.sevivon.com

Sayın Dindaşımız,
5787 yılının toplumumuz ve
tüm insanlık için hayırlı olmasını dileriz.

Uzun yıllar boyunca bu takvim Bet-Din üyesi
Rav Moşe Benveniste (Z"l) tarafından
hazırlanmıştı. Zamansız vefatı sonrasında bizler
onun görevini sürdürerek öğretileri ışığında bu
takvimi hazırlamaya çalıştık. Bu vesile ile
Rav Moşe Benveniste'yi bir kez daha minnet
ve özlemle anıyoruz.

תִּנְצִיבֵה'

Bet - Din

Takvim bölümü Bet-Din tarafından hazırlanmıştır.
Düzenleme yayın, dağıtım T.H Kisba Koordinasyon
Komisyonu ve Gözlem Gazetecilik tarafından
gerçekleştirilmiştir.

Lütfen okuyunuz, ÖNEMLİ !

Sevgili Yahidlerimiz,

15 Kasım 2003'te yaşadığımız acı terör olaylarının sonrasında, cemaatimizce bir **Acil Durum Merkezi** oluşturulmuş ve bu merkez ile birlikte

Acil Durum Yönetim Sistemi kurulmuştur.

Acil Durum Merkezi'ne 7 gün 24 saat ulaşabilir, önemli her olayı bildirebilirsiniz. Yetkili arkadaşlarımız gerekli önlemlerin en kısa zamanda alınabilmesi için çalışacaklardır. Acil Durum Yönetim Sistemi kapsamında bir haberleşme web sitesi kurulmuştur.

Web sitemizin adresi: www.hbacil.com

Web sitemizi herkesin ziyaret etmesini ve kan grubu formunu doldurmasını, aşağıdaki telefon numaralarını her zaman ulaşabileceği bir yere kaydetmesini önemle rica ederiz.

HAHAMBASILIK ACİL DURUM MERKEZİ İLETİŞİM NUMARALARI

0212 280 16 11

0212 280 16 13

0212 280 16 18

0533 501 66 01

www.hbacil.com

Kan ihtiyacı için aynı numaraları kullanabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

Acil Durum Merkezi Bilgileri	4
Türk Musevi Cemaati-Gerekli Telefonlar	8
Genel Gerekli Telefonlar	11
5787 Yılı Takvimi-Kalendaryo Por El Anyo 5787	13
5787 Yılı Kronolojisi	14
5787 Yılı Musevi Dini Bayramları	15
Resmi Tatil Günleri	16
5788 Yılı Musevi Dini Bayramları	17
Yamim Noraïm-Ulu Günler	18
Tahanunim Olmayan Günler	19
Elul Ayı 5786 Haftalık Takvim	20
Tişri Ayı 5787 Haftalık Takvim	21
Heşvan Ayı 5787 Haftalık Takvim	30
Kislev Ayı 5787 Haftalık Takvim	38
Tevet Ayı 5787 Haftalık Takvim	47
Şevat Ayı 5787 Haftalık Takvim	55
Adar Ayı 5787 Haftalık Takvim	64
Veadar Ayı 5787 Haftalık Takvim	72
Nisan Ayı 5787 Haftalık Takvim	81
İyar Ayı 5787Haftalık Takvim	89
Sivan Ayı 5787 Haftalık Takvim	98
Tamuz Ayı 5787 Haftalık Takvim	106
Av Ayı 5787 Haftalık Takvim	114
Elul Ayı 5787 Haftalık Takvim	123
Tişri Ayı 5788 Haftalık Takvim	131

Dualar	
Şabat - Bayram - Kipur Mumu Yakma Berahası	140
Şabat Akşamı Kiduş Duası	141
Şabat Sabahı Kiduş Duası	142
Roş Aşana Akşamı Kiduş Duası	143
Roş Aşana Sabahı Kiduş Duası	144
Şaloş Regalim Akşamı Kiduş Duası	145
Şaloş Regalim Sabahı Kiduş Duası	146
Netila Berahası (El Yıkama Berahası)	147
Amotsi Berahası	147
Birkat Amazon	147
Avdala	151
Şema Duası	153
Kadiş	155
Hanukiya'nın Yakılışı	156
Hanuka Duası	157
Omer Sayımı	158
Tallet Berahası	159
Tefilin Berahası	159
Mezuza Takma Berahası	159
Tefilat Adereh-Yolculuk Berahası	159

Yahudi Yaşam Evreleri

Berit-Mila	160
Pidyon Aben	161
Vijola	161
Bar-Mitsva	162
Bat-Mitsva	162
Evlilik	163
Ölüm-Yas	164
Yas Dönemi	164
Kadiş	164

Değerlerimiz

On Emir	165
Kaşerut	166
Şabat	167
Mikve	168
Sözlük	169

Türkiye Hahambaşılığı**0212 293 87 94**

Bet- Din	0212 243 51 66
Hegkom	0212 240 11 11
İnsan Kaynakları	0212 249 32 91
Muhasebe	0212 252 60 65

Dini Hizmetler**Vefat ve Cenazeler için**

P.tesi-Cuma (İş Saatlerinde)	0212 292 03 86
Tatil Günleri ve Akşam Saatleri	0532 283 91 77

Mikve

Büyükada Mikve	0535 655 89 64 Stella Nakri
	0546 768 45 70 Luna Gerşon
Caddebostan Mikve	0535 350 96 76 Sara Sümer Levi
	0542 745 08 77 Eti Romano
Şişli Mikve	0533 242 12 44 Sara Biçaçi

Mezarlıklar

Hasköy	0533 092 11 88 Erkan Özdemir
İtalyan	0212 225 89 94
İzmir Altındağ Kabristanı	0232 449 05 23
Kilyos Mezarlığı	0530 469 17 01 Sabri Alkan
Kadıköy-Acıbadem	0539 423 41 21 İsmail Topçu
Kuzguncuk-Bağlarbaşı-Altunizade	0530 547 65 01 Salman Sarıhan
Kuzguncuk-Nakkaştepe	0507 286 04 72 Bekçi Salih
Ortaköy	0212 227 25 15
Ulus Aşkenaz	0530 542 49 55 Ümit Çavga
Ulus Sefarad	0533 749 10 72 Hakan Yıldız

Kaşer Gıda ve Lokantalar

Denet Gıda Merkez Levent	0212 278 00 11
Denet Gıda Caddebostan WhatsApp	0542 215 06 53
Denet Gıda Büyükada WhatsApp	0542 215 06 53
Eden Cafe	0212 236 36 67
	0546 276 03 57
La Casa de Barınyurt	0535 970 48 60
Robelyu Meir Baruh	0216 386 37 15
	0541 613 44 03
Levavi Rıfat için	0533 486 50 18
	0532 514 43 21

Sinagoglar	(İstanbul)
Balat Sinagogları	www.balatsinagoglari.com
	0212 521 00 65
Burgazada Sinagogu Hayim Rozant	0532 255 22 10
	0216 381 19 64
Büyükada Hesed Leavraam Sinagogu	0216 382 86 08
	0216 382 57 88
Caddebostan Sinagogu	0216 386 94 10
Eminönü Çorapçı Han Sinagogu	0212 513 07 81
Hasköy Maalem Sinagogu / Vakfı	0212 238 81 41
Haydarpasa Hemdat İsrail Sinagogu	0216 336 52 93
Heybeliada Sinagogu	0216 351 99 49
İtalyan Sinagogu	0212 293 77 84
Kadıköy Hemdat İsrail Sinagogu Vakfı	0216 336 52 93
Kuzguncuk Sinagogu Vakfı	0216 343 16 98
Kuzguncuk Beth-Yaakov Sinagogu	0216 532 31 52
Kuzguncuk Beth-Nessim Sinagogu	0216 391 31 19
Kemerburgaz Sinagogu	0212 322 53 98-99
Neve Şalom Sinagogu Vakfı	0212 292 03 86
Ortaköy Etz-Ahayim Sinagogu Vakfı	0532 544 44 31
	0212 260 18 96
Sirkeci Bet Avraam Sinagogu/Vakfı	0212 513 30 43
Şişli Beth-İsrail Sinagogu	0212 240 65 99
Yeniköy Tiferet İsrail Sinagogu	0212 223 15 21
Yüksekkaldırım Aşkenaz Sinagogu Vakfı	0212 244 29 75
	0212 252 21 57
Yüksekkaldırım Aşkenaz Sinagogu	0212 243 69 09

Sinagoglar	(İstanbul Dışı)
Bursa Geruş Sinagogu	0224 220 19 07
Çanakkale Mekor Hayim Sinagogu	0286 213 32 52
İzmir Alsancak Şaar Aşamayim Sinagogu	0232 464 63 82
İzmir Karataş Beth-İsrail Sinagogu	0232 425 16 28
İzmir Sinyora Sinagogu	0232 425 63 53

Cemaatler	(İstanbul Dışı)
Adana Cemaati	0532 263 78 06
Ankara Cemaati	0312 240 44 14
Bursa Cemaati	0224 224 45 32
Gelibolu Cemaati	0286 566 20 76
İzmir Cemaati	0232 421 47 09
Kırklareli Cemaati	0288 214 10 81

Musevi dini ile ilgili internet adresleri

www.sevivon.com

www.jewishheritage.org

Türk Musevi Toplumu-Gerekli Telefonlar Sosyal Yardım Kurumları

Balat Or-Ahayim Hast. Vakfı-(Büro)	0212 267 33 22
Burgazada Tatil Evi	0216 381 14 32
	0216 381 26 21
Fakirleri Koruma Derneği	0212 243 58 94
	0212 244 20 43
Matan Baseter Bikur Holim	0212 249 56 64
Or Yom (İYD &Barınyurt)	0212 249 96 64
	0212 245 67 71
	0212 252 40 18
Öğrencilere Yardım Derneği	0212 230 90 27
	0212 232 29 37

Kültür Eğitim ve Diğer Kurumlar

Alef	0212 269 25 33
Alef YSK Büyükkada	0216 382 67 39
Bar-Bat Mitsva Grupları	0212 240 11 11
Göztepe Kültür Derneği	0216 350 41 92
Gözlem Kitabevi	0212 231 92 82
	0212 240 41 44
İzmir Kültür Derneği	0232 422 55 67
Osmanlı Türk Sefarad Kültürü Araş. Mer.	0212 231 92 82
Schneidertempel Sanat Merkezi	0212 249 01 50
Şalom Gazetesi	0212 240 41 44
Talmud Tora	0212 252 63 46
Talmud Tora (Caddebostan)	0216 369 37 38
Ulus Özel Musevi Okulları	0212 282 96 00
500. Yıl Vakfı Müzesi	0212 292 63 33

Genel Gerekli Telefonlar
Türkiye Özel Servis Numaraları

Alo Dr. Yanımda	113
Alo Trafik	154
Alo Emniyet Danışma	174
Alo Tüketici	175
Bilinmeyen Numaralar	11811
Elektrik Arıza	186
Gaz Arıza	187
Jandarma İmdat	156
Orman Yangın İhbar	177
Polis İmdat	155
Su Arıza	185
Sihhi İmdat	112
Telefon Arıza	121
Yangın İhbar	110

Türkiye Deniz İşletmeleri ve Deniz Otobüsleri

Şehir Hatları işletmesi	0212 455 69 00
Deniz Otobüsleri Müşteri Hizmetleri	444 44 36

Hastaneler - Avrupa Yakası

Amerikan Hastanesi	444 37 77
Balıklı Rum Hastanesi	0212 547 16 00
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	0212 414 30 00
Çapa Tıp Fakültesi	0212 414 20 00
Florence Nightingale Hastanesi	0212 224 49 50
International Hospital	0212 468 44 44
Osmanoğlu Kliniği	0212 296 20 60
Özel Sen Jorj Avusturya Hastanesi	0212 292 62 20
Surp Agop Hastanesi	0212 230 17 18
Şişli Etfal Hastanesi	0212 373 50 00
Taksim İlkaydım Hastanesi	0212 909 50 00

Hastaneler - Anadolu Yakası

Acıbadem Hastanesi	0216 544 44 44
Anadolu Sağlık Merkezi	0216 444 42 76
Haydarpaşa Numune Hastanesi	0216 542 32 00
SSK Göztepe Hastanesi	0216 566 40 00
Siyami Ersek Göğüs Hastanesi	0216 542 44 44

Genel Gerekli Telefonlar
Ambulanslar

Adalar Belediyesi Deniz Ambulans	0216 382 68 03
Anadolu Ambulans	0216 391 60 20
İnternational Helikopter Ambulans	0212 442 04 04
Med Line Ambulans	444 12 12
Orahayim Hastanesi Ambulans	0212 491 00 00

Bazı Yabancı Ülke Temsilcilikleri

ABD	0212 335 90 00
Almanya	0212 334 61 00
Fransa	0212 334 87 30
Hollanda	0212 393 21 21
İngiltere	0212 334 64 00
İspanya	0212 270 74 10
İsrail	0212 317 65 00
İsviçre	0212 283 12 82
İtalya	0212 243 10 24
Portekiz	0212 251 91 18

תחל שנה וברכותיה
KALENDARYO POR EL ANYO

5787

'ז'ש'ה' מעוברת ד'ד
YILI TAKVİMİ

13 Ay - 55 Şabatot - 385 Gün
13 Mezes - 55 Şabatot - 385 Dias

Hukat-Balak, Matot-Mase, Nitsavim-Vayeleh
son Mehubarot

Noçe de Alhad (5 Aralık Motsae Şabat gecesi)
Bareh Alenu

5787 YILI KRONOLOJİSİ

5787	Dünyanın Yaratılışı De la Kreasion del Mundo
4131	Noah Tufanı Del Mabul del Tiempo de Noah
3419	Moşe Rabenu'nun Doğumu Del Nasimiento de Moşe Rabenu
3339	Mısır'dan Çıkış De la Salidura de Ejipto
2860	Birinci Mabedin İnşası De la Fragua del Primer Templo
2449	Birinci Mabedin Yıkılışı De la Destruksion del Primer Templo
2383	Purim Del Nes de Purim
2378	İkinci Mabedin İnşası De la Fragua del Sigundo Templo
2166	Hanuka Del Nes de Hanuka
1959	İkinci Mabedin Yıkılışı De la Destruksion del Sigundo Templo
535	İspanya'dan Çıkış De la Ekspulsion de la Espanya

5787 YILI MUSEVİ DİNİ BAYRAMLARI

Roş Aşana.....	12-13 Eylül 2026
Yom Kipur	21 Eylül 2026
Sukot.....	26-27 Eylül 2026
Oşana Raba	2 Ekim 2026
Şemini Hag Atseret.....	3 Ekim 2026
Simhat Tora.....	4 Ekim 2026
Hanuka	5-12 Aralık 2026
Tu Bişvat	23 Ocak 2027
Purim	23-24 Mart 2027
Pesah	22-23 Nisan 2027
Şevii Şel Pesah.....	28 Nisan 2027
Şemini Şel Pesah.....	29 Nisan 2027
Yom Aatsmaut.....	12 Mayıs 2027
Lag Baomer	25 Mayıs 2027
Şavuot	11-12 Haziran 2027
Tişa Be Av	12 Ağustos 2027
Tu Be Av	18 Ağustos 2027

RESMİ TATİL GÜNLERİ

Cumhuriyet Bayramı	29 Ekim 2026
Yılbaşı	1 Ocak 2027
Ramazan Bayramı Arife.....	8 Mart 2027
Ramazan Bayramı	9-11 Mart 2027
Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	23 Nisan 2027
Emek ve Dayanışma Günü	1 Mayıs 2027
Kurban Bayramı Arife	15 Mayıs 2027
Kurban Bayramı.....	16-19 Mayıs 2027
Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı	19 Mayıs 2027
Demokrasi ve Milli Birlik Günü	15 Temmuz 2027
Zafer Bayramı	30 Ağustos 2027

5788 YILI MUSEVİ DİNİ BAYRAMLARI

Roş Aşana.....	2-3 Ekim 2027
Yom Kipur	11 Ekim 2027
Sukot.....	16-17 Ekim 2027
Oşana Raba.....	22 Ekim 2027
Şemini Hag Atseret.....	23 Ekim 2027
Simhat Tora.....	24 Ekim 2027
Hanuka	25 Aralık 2027 - 1 Ocak 2028
Tu Bişvat	12 Şubat 2028
Purim	12-13 Mart 2028
Pesah	11-12 Nisan 2028
Şevii Şel Pesah.....	17 Nisan 2028
Şemini Şel Pesah.....	18 Nisan 2028
Yom Aatsmaut.....	2 Mayıs 2028
Lag Baomer	14 Mayıs 2028
Şavuot	31 Mayıs - 1 Haziran 2028
Tişa Be Av	1 Ağustos 2028
Tu Be Av	7 Ağustos 2028

YAMİM NORAİM - ULU GÜNLER

Roş Aşana ve Yom Kipur Bayramı birlikte “Yamim Noraim” olarak adlandırılır. Bu iki bayramın arasındaki on günlük süre ise “Aseret Yeme Teşuva”, yani doğru yola dönmenin on günüdür. Tanrı’nın insanları yargıladığı bu günler, aynı zamanda Yom Kipur’a hazırlık günleri olarak da bilinir.

YAMİM NORAİM - ULU GÜNLER

Las datas de Yamim Noraim por el anyo 5787

Roş Aşana.....12-13 Eylül 2026

Yom Kipur.....21 Eylül 2026

Las datas de la fiesta de Sukot por el anyo 5787

Sukot.....26-27 Eylül 2026

Las datas de Yamim Noraim por el anyo 5788

Roş Aşana.....2-3 Ekim 2027

Yom Kipur.....11 Ekim 2027

Las datas de la fiesta de Sukot por el anyo 5788

Sukot.....16-17 Ekim 2027

TAHANUNİM OLMAYAN GÜNLER

22 Eylül - 12 Ekim 2026 arası

4-12 Aralık 2026 arası

23 Ocak 2027

21-22 Şubat 2027

23-24 Mart 2027

8 Nisan - 12 Mayıs 2027 arası

21 Mayıs 2027

25 Mayıs 2027

4-18 Haziran 2027 arası

18 Ağustos 2027

EVLİLİK, BAR-MİTVA VE BENZERİ DİNİ
TÖRENLER VESİLESİYLE KAŞER OLMAYAN
ZİYAFETLER DÜZENLEME İKİLEMİNE
DÜŞMEYEREK, BU ÇOK ÖNEMLİ KONUYA
ÖZEN GÖSTERMENİZİ RİCA EDERİZ.

TÜRKİYE HAHAMBAŞILIĞI

EL OKAZION DE MARTRIMONIO RELIJOZO,
BAR-MITSVA I BRIT MILA NO DESH PRANSOS
KE NO SON KOSHER. EVITAD ESTE KONTRASTO.
ABANDONAD ESTE UZO ESTRANYO.

EL GRAN RABBINATO

10 EYLÜL / Perşembe 28 ELUL / Djueves	11 EYLÜL / Cuma 29 ELUL / Viernes	12 EYLÜL / Cumartesi 1 TİŞRİ / Shabat
	SELİHOT	Peraşa: V'AD PAKAD Aftara: VAYİ İŞ EHAD
	Sabah dualarından önce af dileme anlamına gelen Selihot düzenlenir. Bu dualarda yeni yıl için iyi temennilerde bulunmak geleneği vardır.	ROŞ AŞANA 1. GÜN V'AD.. PAKAD - VAYİ İŞ EHAD Tışri ayının birinci ve ikinci günü kutlanan Roş Aşana Yahudilerin yılbaşıdır. Gerçekte evrenin yaratılışının yıldönümü olan Roş Aşana, Yahudilerin tüm insanlığın barış içinde birleşmesi için dua ettikleri; aile, akraba, eş ve dostlarının yeni yılı kutladıkları büyük bir bayram günüdür.
		 www.sevivon.com
	ROŞ AŞANA 1. GECE	ROŞ AŞANA 2. GECE
	TAN VAKTİ / AMANESE 04:56	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:32	
	AKŞAM / TADRE 19:26	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 19:06	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 19:47

EYLÜL 2026**- 24 -****TİŞRİ 5787**

20 EYLÜL / Pazar	21 EYLÜL / Pazartesi	22 EYLÜL / Salı	23 EYLÜL / Çarşamba
9 TİŞRİ / Alhad	10 TİŞRİ / Lunes	11 TİŞRİ / Martes	12 TİŞRİ / Mierkoles
	YOM KİPUR		
	AHARE MOT / SOLU SOLU		
	Yom Kipur, İbrani Takvimi içinde yer alan en kutsal gündür. Genellikle "Şabatların Şabatı" diye anılır. Roş Aşana ile birlikte "Yüce Kutsal Günler" (Yamim Noraim) kapsamına girer. Pişmanlık hissedip, Tanrı'ya yakarılırlar.		
			
	www.sevivon.com		
KİPUR GECEİ			
	KİPUR ŞOFAR 19:32		

Her eve her hafta bir ŞALOM

0212 231 92 82
0212 240 41 44
abone@salom.com.tr

24 EYLÜL / Perşembe 13 TİŞRİ / Djueves	25 EYLÜL / Cuma 14 TİŞRİ / Viernes	26 EYLÜL / Cumartesi 15 TİŞRİ / Shabat
		Peraşa: ŞOR O HESEV Aftara: İNE YOM BA
		SUKOT 1. GÜN
		İsrailoğulları Mısır'dan ayrıldıktan sonra vaat edilmiş topraklara varmadan önce çöllerde 40 yıl boyunca dolaştılar. Bu süreç içinde yerleşik düzende olmayan halk, yaptıkları çardaklarda yaşadı. Yahudiler o günlerin anısına kutlanan Sukot (Çardaklar) Bayramı boyunca günümüzde çardaklarda yaşarlar. Bayram 8 gün sürer. İlk iki gün ve son iki gün Yom Tov (iş yapılmayan günler), diğer günler Hol ha Moed (iş yapılmasına izin verilen günler) olarak kabul edilir. Sukot, Yom Kipur'da ettiğimiz duaların kabul edildiğinden emin olabileceğimiz ve bundan mutlu olabileceğimiz bir zamandır. Suka'da oturmak, Arbaa Minim (Dört bitki çeşidi - Lulav [hurma dalı], Etrog [bir turuncgil], Adas [murta ağacı dalları], Arava [söğüt dalları]) ile dua etmek bu bayramla özdeşleşmiş uygulamalardır.
	SUKOT 1. GECE	SUKOT 2. GECE
	TAN VAKTİ / AMANESE 05:12	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:39	
	AKŞAM / TADRE 19:02	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 18:42	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 19:22

www.sevivon.com
www.sevivon.com

1 EKİM / Perşembe 20 TİŞRİ / Djueves	2 EKİM / Cuma 21 TİŞRİ / Viernes	3 EKİM / Cumartesi 22 TİŞRİ / Shabat
		Peraşa: ASER TEASER Aftara: VAYİ KEHALOT
	OŞANA RABA	ŞEMİNİ HAG ATSERET
	Sabah tefilasında "Selihot" okunan Oşana Raba, aynı Kipur günü gibi büyük bir af günüdür.	Sukot'tan hemen sonraki 8. gün Şemini Atseret 9. gün Simhat Tora'dır. Bugün de Yom Tov olarak kutlanır. Bayram mevsimini tamamlarken Tanrı'ya yağmur için özel bir dua edilir.
HOL AMOED		
	TAN VAKTİ / AMANESE 05:19	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:41	
	AKŞAM / TADRE 18:50	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 18:30	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 19:10

4 EKİM / Pazar	5 EKİM / Pazartesi	6 EKİM / Salı	7 EKİM / Çarşamba
23 TİŞRİ / Alhad	24 TİŞRİ / Lunes	25 TİŞRİ / Martes	26 TİŞRİ / Miercoles
SİMHAT TORA			
VEZOT ABERAHA - VAYİ AHARE MOT MOŞE İsrail'de "Şemini Atseret" ve "Simhat Tora" aynı günde kutlanır. Simhat Tora'da Tora'nın yıl boyunca okunmasının tamamlanması ve yeni bir döngünün başlaması kutlanır. Bima / Teva (Tora'nın okunduğu yer)'nin etrafında Sefer-Tora'ları taşınır, dans edilir ve şarkı söyleyerek Tanrı'ya bu kadar yakın olma fırsatına sahip olmanın sevinci ifade edilir.			
 www.sevivon.com			

**Kültür, sanat ve edebiyat
her ay ŞALOM DERGİ'nde**

0212 231 92 82
0212 240 41 44
abone@salom.com.tr

5 KASIM / Perşembe	6 KASIM / Cuma	7 KASIM / Cumartesi
25 HEŞVAN / Djueves	26 HEŞVAN / Viernes	27 HEŞVAN / Shabat
		Peraşa: HAYE SARA Aftara: VEAMALEH DAVID - Y. RATSON
		Bene-Yisrael'in ilk annesi Sara, 127 yaşında vefat eder. Avraam, eşi ni Adam ve Hava'nın da gömülü oldukları yer olan Mearat Amahpela'ya göme bilmek için arazi yi satın alır. Avraam sadık hizmetkârı Eliezer'i, Yitshak'a uygun bir eş bulması için görevlendirir. Eliezer kuyu başında Rivka ile karşılaşır ve kendisinden su isteyince Rivka hem ona hem de develerine su verir. Bu olağandışı nezaket, Rivka'yı Yitshak için en uygun eş olarak işaretler. Yitshak Rivka'yı, annesi Sara'nın çadırına getirir, onunla evlenir. 175 yaşında vefat eden Avraam, oğulları Yitshak ve Yişmael tarafından, Mearat Amahpela'da Sara'nın yanına gömülür.
	TAN VAKTİ / AMANESE 05:57	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:57	
	AĞSAM / TADRE 18:00	
	SABAT BAŞLANGICI / K. SABAT 17:40	SABAT ÇIKIŞI / MOTSAE SABAT 18:20

www.sevivon.com

www.sevivon.com

[illegible]

www.sevivon.com

19 KASIM / Perşembe	20 KASIM / Cuma	21 KASIM / Cumartesi
9 KİSLEV / Djueves	10 KİSLEV / Viernes	11 KİSLEV / Shabat
		Peraşa: VAYETSE
		Aftara: VEAMİ TELUİM
		Esav'dan kaçan Yaakov Moriya Dağı'nda uyuduğu sırada yeryüzü ile gökler arasında uzanan bir merdiven üzerinde inip çıkan meleklerle ilgili bir rüya görür. Tanrı kendisine, büyük bir milletin babası olacağına dair söz verir. Haran'a ulaştığında kuyu başında kuzini Rahel ile karşılaşır. Rahel'in babası Lavan'la, yedi yıllık çalışma karşılığında Rahel ile evlenme konusunda anlaşır. Ancak Lavan, Rahel'in yerine Lea'yı geçirerek Yaakov'u aldatır. Yaakov Rahel ile de evlenmek için yedi yıl daha çalışmayı kabul eder. Yaakov'un Lea'dan, hizmetçileri Bila ve Zilpa'dan on oğlu ve bir kızı olur. Uzun yıllar kısır olan Rahel'in oğlu Yosef doğar. Yaakov tüm ailesini alarak Lavan'ın yanından ayrılır.
	TAN VAKTİ / AMANESE	06:11
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA	09:05
	AKŞAM / TADRE	17:47
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT	17:27
	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT	18:07

[illegible]

www.sevivon.com

3 ARALIK / Perşembe 23 KİSLEV / Djeuves	4 ARALIK / Cuma 24 KİSLEV / Viernes	5 ARALIK / Cumartesi 25 KİSLEV / Şabat
		Peraşa: VAYEŞEV Aftara: RONİ VESİMHİ - Y. RATSON
		Yaakov Kenaan'a yerleşir. Yosef kardeşlerine görmüş olduğu bazı rüyaları anlatır ve onların, babasının ona renkli yünlerden bir gömlek yapmasının yarattığı kıskançlığını arttırır. Rüyalarının ilkinde, kardeşlerin bağladığı buğday demetleri, Yosef'in demetine doğru eğilmekte; ikincisinde ise güneş, ay ve on bir yıldız Yosef'e eğilmektedirler. Bu rüyaların verdiği mesaj, Yosef'in aile üzerinde hâkimiyet kuracağı şeklindedir. Kardeşleri Yosef'i kuyuya atarlar, ardından onu Mısır'a giden bir kervana satarlar ve Yosef'in gömleğini, kestikleri bir keçinin kanına buladıktan sonra Yaakov'a gösterirler. Yosef satıldığı yerde uğradığı ıftıra yüzünden hapsedilir. Yosef hapisteyken Paro'nun orada bulunan içki sorumlusunun gördüğü bir rüyayı doğru yorumlar ve bu kişi serbest kalır.
		 www.sevivon.com
		HANUKA - 1. GÜN
	HANUKA 1. GECE	MÖ. 167 yılında, Suriye Helen İmparatoru, Yahudiliği yok etme amacıyla Yahudilere Şabat, Roş-Hodeş ve Berit-Mila mitsvalarını yapmalarını yasakladı. Haşmonai ailesinden bir Koen olan Matatyaü ve "Makabiler" olarak bilinen beş oğlu, bir isyan başlatarak imparatorluğa karşı savaşçı onları yenilgiye uğrattılar; bu zafer başlı başına bir mucizedi. Yerusalaayim'deki Bet-Amikdaş'ı tekrar kontrollerine geçiren Yahudiler, devamlı yanması gereken Menora'yı yakmak istediler ve bir gün yanmasına yetecek bir yağ buldular. Bu, bir günlük yağın yeni yağın hazırlanması için gereken süre olan 8 gün boyunca yanması mucizesi anısına kutlanan bu bayram boyunca evlerde 8 gün Hanukiya yakılır.
	TAN VAKTİ / AMANESE 06:23	 www.sevivon.com
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 09:13	
	AKŞAM / TADRE 17:41	HANUKA 2. GECE
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 17:21	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 18:01

ARALIK 2026**- 46 -****KİSLEV 5787**

6 ARALIK / Pazar	7 ARALIK / Pazartesi	8 ARALIK / Salı	9 ARALIK / Çarşamba
26 KİSLEV / Alhad	27 KİSLEV / Lunes	28 KİSLEV / Martes	29 KİSLEV / Mierkoles
BAREH ALENU			
HANUKA - 2. GÜN	HANUKA - 3. GÜN	HANUKA - 4. GÜN	HANUKA - 5. GÜN
HANUKA 3. GECE	HANUKA 4. GECE	HANUKA 5. GECE	HANUKA 6. GECE

Her eve her hafta bir ŞALOM**0212 231 92 82****0212 240 41 44****abone@salom.com.tr**

10 ARALIK / Perşembe	11 ARALIK / Cuma	12 ARALIK / Cumartesi
30 KİSLEV / Djuves	1 TEVET / Viernes	2 TEVET / Shabat
HANUKA - 6. GÜN	HANUKA - 7. GÜN	Peraşa: MİKETS
		Aftara: VAYAAS HİROM
ROŞ HODEŞ -1	ROŞ HODEŞ -2	
Hanuka bayramının devamının da yer aldığı bu ay, Aralık - Ocak ayları civarında yer alır. Bu ayın onuncu günü "asara be Tevet" olarak bilinen bir oruç günüdür. Yerusalayim şehrinin kuşatılması anısına tutulan bu oruç diğer oruçlardan farklı olarak Cuma gününe denk gelse bile tutulur. Bu gün aynı zamanda Holokost kurbanları ve kimsesi olmayanlar için de genel bir anma ve Kadiş söyleme günü olarak kabul edilir.		Paro iki rüya görür. Rüyaların açıklamalarından tatmin olmaz ve hapisten Yosef çıkarılarak rüyaları açıklaması istenir. Yosef, rüyaların yakında yedi sene bolluk ve ardından yedi sene ağır bir kıtlık olacağına işaret olduğunu belirtir. Yosef bolluk yıllarınca yiyecek stoklayarak Mısır'ı dünyanın silosu haline gelir. Potifar'ın kızı Asenat'la evlenir ve iki oğlu olur: Menaşe ve Efra-yim. Yaakov, oğullarını, yiyecek almaları için Mısır'a gönderir. Yosef, kardeşlerini casuslukla suçlar. Onlara yiyecek satar, fakat dürüstlüklerinden emin olmak için Binyamin'i getirmelerini söyler. Onları sınavan Yosef, kendi kadehini Binyamin'in çuvalına koydurur. Kadeh bulununca da Binyamin'in, ceza olarak kölesi olmasına karar verir.
HANUKA - 7. GECE	HANUKA - 8. GECE	HANUKA - 8. GÜN
	TAN VAKTİ / AMANESE 06:30	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 09:17	
	AKŞAM / TADRE 17:41	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 17:21	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 18:01

20 ARALIK / Pazar	21 ARALIK / Pazartesi	22 ARALIK / Salı	23 ARALIK / Çarşamba
10 TEVET / Alhad	11 TEVET / Lunes	12 TEVET / Martes	13 TEVET / Mierkoles
TAANİT ASARA BE TEVET Tevet ayının onuncu günü Yerusalayim'in Babil Kralı Nabukadnezar tarafından kuşatılmasını ve sonunda Yerusalayim ile Bet-Amikdaş'ın yıkılmasına neden olan ve Yahudileri 70 yıl boyunca Babil sürgününe gönderen savaşın başlangıcını belirler. Yerusalayim şehrinin kuşatılması anısına tutulan bu oruç, diğer oruçlardan farklı olarak Cuma gününe denk gelse bile tutulur. Bu gün aynı zamanda Holokost kurbanları ve kimsesi olmayanlar için de genel bir anma ve Kadiş söyleme günü olarak kabul edilir. www.sevion.com			

Kültür, sanat ve edebiyat
her ay ŞALOM DERGİ'nde

0212 231 92 82
0212 240 41 44
abone@salom.com.tr

24 ARALIK / Perşembe 14 TEVET / Djueves	25 ARALIK / Cuma 15 TEVET / Viernes	26 ARALIK / Cumartesi 16 TEVET / Shabat
		Peraşa: VAYHI
		Aftara: VAYİKREUV
		Mısır'da geçirdiği 17 yılın ardından, Yaakov, günlerinin sona ermek üzere olduğunu hisseder ve Yosef'i çağırır. Ona, kendisini Mearat Amahpela'ya gömmesini ister. Yaakov hastalanır ve Yosef, iki oğlu Menşe ve Efrayim'i kendisine getirir. Yaakov, Efrayim ve Menşe'yi kutsayarak Yosef'e, behorluk hakkını vermiş olur. Yaakov, diğer oğullarına da her bir kabilenin kendine has karakter ve yeteneğini yansıtan berahalar verir. Yaakov 147 yaşında ölür ve büyük bir cenaze korteji eşliğinde Mearat Amahpela'ya gömülür. 110 yaşında ölen Yosef mumyalanır. Ölümünden önce, kardeşlerine Tanrı'nın kendilerini Erets-Yisrael'e tekrar geri götüreceğini söyler ve onlara, o zaman kendi kemiklerini de birlikte götüreceklerine dair yemin ettirir.
	TAN VAKTİ / AMANESE 06:37	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 09:24	
	AĞŞAM / TADRE 17:46	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 17:26	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 18:06

www.sevivon.com

www.sevivon.com

7 OCAK / Perşembe	8 OCAK / Cuma	9 OCAK / Cumartesi
28 TEVET / Djueves	29 TEVET / Viernes	1 ŞEVAT / Shabat
		Peraşa: VAERA
		Aftara: AŞAMAYİM KİSİ
		Paro, Bene-Yisrael'i bırakmayı reddeder. Aaron'un asası bir yılana döner ve Mısırlı büyücülerin sihirli asalarını yutar. Tanrı, Mısırlılara bir dizi bela gönderir. Nil'in suları kana dönüşür, ülkeyi kurbağalar istila eder, insan ve hayvanlar bitlerin saldırısına uğrar. Vahşi hayvan sürüleri şehirlere doluşur, bir salgın hastalık evcil hayvanları telef eder, Mısırlıların vücutları, acı veren çıbanlarla kaplanır. Yedinci belada göklerden buz ve ateşin bir arada bulunduğu yıkıcı bir dolu yağar. Buna karşın Paro'nun inadı sürer ve Bene-Yisrael'i salıvermeyi reddeder.
		ROŞ HODEŞ
		Şevat, ocak - şubat ayları civarında yer alır. Bu ayın on beşinci günü "Tu Bişvat" bayramı kutlanır. Tora'da yer alan yedi ürünün masamıza konduğu bu bayram, ağaç dikmek için de en uygun zamanlardan biridir.
	TAN VAKTİ / AMANESE 06:39	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 09:29	
	AKŞAM / TADRE 17:58	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 17:38	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 18:19

21 OCAK / Perşembe	22 OCAK / Cuma	23 OCAK / Cumartesi
13 ŞEVAT / Djueves	14 ŞEVAT / Viernes	15 ŞEVAT / Shabat
		Peraşa: BEŞALAH
		Aftara: VATAŞAR - DEVORA
		Paro Bene-Yisrael'i zorla geri getirmek üzere peşlerine düşer. Kızıldeniz'de, Tanrı Moşe'ye esasını suyun üzerinde kaldırmasını söyler; deniz yarılarak Bene-Yisrael'in geçişine imkân tanır ve sonrasında, onları takip eden Mısır ordusunun üzerine kapanır. Çölde halk susuzluk ve açlık sebebiyle Moşe ve Aaron'a şikâyetle bulunur. Tanrı, Mara'daki acı suları tatlılaştırır, başka bir yerde de Moşe'nin kayaya asasıyla vurması sonucu kayadan su çıkar. Tanrı gökten Man adı verilen mucizevi bir yiyecek yağdırır.
		TU BİŞVAT
		Yahudi geleneğine göre, ağaçlar bu mevsimde yeniden hayat bulmaya başlar, dallarına su yürür ve bu yeni mevsim bir bayram olarak her yıl Şevat ayının 15. günü kutlanır ve ağaçların yılbaşı olarak kabul edilir. Tu Bişvat'da, buğday, zeytin, hurma, kuru veya yaş üzüm, incir, nar ve arpa meyvelerini yemek geleneği vardır. Bu bayram aynı zamanda Tora'da doğa ve ağaçları koruma ile ilgili kurallar çerçevesinde çevrecilik ve doğa dengesi olgusunu da oluşturmaktadır.
		
		www.sevimon.com
		
		www.sevimon.com
	TAN VAKTİ / AMANESE 06:35	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 09:30	
	AKŞAM / TADRE 18:14	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 17:54	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 18:35

[illegible]

[illegible]

www.sevivon.com

18 MART / Perşembe	19 MART / Cuma	20 MART / Cumartesi
9 VEADAR / Djueves	10 VEADAR / Viernes	11 VEADAR / Şabat
		Peraşa: VAYİKRA
		Aftara: VAYOMER ŞEMUEL
		Koenler'i ilgilendiren birçok kurla içerdiği için "Torat Koanim - Koenler Yasası" olarak da bilinen Vayikra kitabı ve aynı adı taşıyan ilk peraşası, çoğunlukla kurbanları konu eder.
		ŞABAT ZAHOR
	TAN VAKTİ / AMANESE 05:23	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:53	
	AKŞAM / TADRE 19:21	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 19:01	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 19:42

www.sevivon.com

[illegible]

EL AMANESER her ay evinizde...

0212 231 92 82

0212 240 41 44

abone@salom.com.tr

www.sevivon.com

8 NİSAN / Perşembe 1 NİSAN / Djueves	9 NİSAN / Cuma 2 NİSAN / Viernes	10 NİSAN / Cumartesi 3 NİSAN / Shabat
ROŞ HODEŞ Mısır çıkışının gerçekleştiği, Mart ile Nisan aylarının civarında yer alan bir aydır. Kurtuluşun ayı olarak bilinir. 15 Nisan tarihi Mısır çıkışı olayının yıldönümü olan Pesah bayramıdır. Nisan ayının yirmi yedisi Varşova Gettosu ayaklanmasının anıldığı "Getto Varşova" günüdür. İkinci Dünya Savaşında hayatını kaybedenler bu günde anılır.		Peraşa: TAZRİA Tazria peraşası "Tuma ve Taara - Manevi Kirlilik ve Safılık" kurallarını ele almaya devam etmektedir. Sağlıklı erkek bebekler hayatın sekizinci gününde sünnet edilmelidir. Tsaarat (cüzam benzeri semptomlara sahip, manevi kaynaklı bir rahatsızlık), giysileri de etkileyen doğaüstü bir hastalıktır. Bununla ilgili kurallar bu peraşanın konusudur.
	TAN VAKTİ / AMANESE 04:42 ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:27 AKŞAM / TADRE 19:43 ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 19:23	Aftara: VEİŞ BA www.sevivon.com ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:04

22 NİSAN / Perşembe 15 NİSAN / Djueves	23 NİSAN / Cuma 16 NİSAN / Viernes	24 NİSAN / Cumartesi 17 NİSAN / Shabat
	ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI	Peraşa: REE ATA Aftara: AYETA ALAY
	OMER 1	Bayram ortası Şabat gününe denk geldiğinde okunan peraşadır. Bayramların izahatını içerir.
PESAH 1. GÜN / MİŞHU - BAET AI AMAR	PESAH 2. GÜN / ŞOR O HESEV / VAYİŞLAN AMELEH	PESAH 3. GÜN
Pesah "özgürlüğün bayramı" olarak bilinir, çünkü 210 yıl süren Mısır'daki esaretten çıkışımızı anımsatır. Pesah, Yahudi milletin "doğuştan" sayılır, onların mucadeleri ve kimliklerine sahip çıkmaları, 3300 yıldır Yahudi bilincinin temelini oluşturmuştur. Seder yemeği, her Yahudi'nin "kölelikten özgürlüğe geçiş"i deneyimlemesini sağlayacak şekilde oluşturulmuştur. Ağada'da anlatılan Mısır'dan çıkışın hikayesini, "köleliği çağrıştıran semboller"in yenmesini (maror gibi), 10 belanın sayılmasını, 4 kadeh şarap içilmesi ve matsa yenmesini içerir. www.sevivon.com		HOL AMOED
		OMER 2
PESAH 2. GECE	PESAH 3. GECE	PESAH 4. GECE
	TAN VAKTİ / AMANESE 04:14	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:11	
	AKŞAM / TADRE 19:58	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 19:38	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:19

NİSAN 2027**- 86 -****NİSAN 5787**

25 NİSAN / Pazar	26 NİSAN / Pazartesi	27 NİSAN / Salı	28 NİSAN / Çarşamba
18 NİSAN / Alhad	19 NİSAN / Lunes	20 NİSAN / Martes	21 NİSAN / Miercoles
PESAH 4. GÜN / KADEŞ Lİ	PESAH 5. GÜN / İM KESEF	PESAH 6. GÜN / BEMİDBAR SİNAY	PESAH 7. GÜN / BEŞALAH-VAYDABER DAVID
HOL AMOED	HOL AMOED	HOL AMOED	ŞEVİİ ŞEL PESAH
PESAH 5. GECE	PESAH 6. GECE	PESAH 7. GECE	PESAH 8. GECE
OMER 3	OMER 4	OMER 5	OMER 6

**Kültür, sanat ve edebiyat
her ay ŞALOM DERGİ'nde**

0212 231 92 82
0212 240 41 44
abone@salom.com.tr

29 NİSAN / Perşembe	30 NİSAN / Cuma	1 MAYIS / Cumartesi
22 NİSAN / Djeves	23 NİSAN / Viernes	24 NİSAN / Şabat
		Peraşa: AHARE MOT
		Aftara: ATİŞPOT - Y. RATSON
		Nadav ve Aviu'nun ölümünden sonra, Tanrı, "kutsal"a izinsiz giriş konusunda uyarır: Sadece bir kişi, Koen Gadol, yılda ancak bir kez, Yom Kipur'da, Mişkan'ın en içteki odasına girebilecektir. Kipur gününün kuralları bu peraşanın konusudur.
PESAH 8. GÜN / KOL ABEHOR / OD AYOM		
ŞEMİNİ ŞEL PESAH		EMEK VE DAYANIŞMA GÜNÜ
OMER 7	OMER 8	OMER 9
	TAN VAKTİ / AMANESE 04:02	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:03	
	AKŞAM / TADRE 20:05	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 19:45	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:27

MAYIS 2027**- 88 -****NİSAN 5787**

2 MAYIS / Pazar	3 MAYIS / Pazartesi	4 MAYIS / Salı	5 MAYIS / Çarşamba
25 NİSAN / Alhad	26 NİSAN / Lunes	27 NİSAN / Martes	28 NİSAN / Miercoles
		GETTO VARŞOVA İkinci Dünya Savaşı'nda hayatlarını kaybeden altı milyon Yahudi'nin anıldığı gündür. Varşova gettosu ayaklanması aslında Pesah bayramının ilk gecesi sona erer. Anma günü ise bayram nedeniyle aynı ay içinde bu günde gerçekleştirilir.	
OMER 10	OMER 11	OMER 12	OMER 13

Her eve her hafta bir ŞALOM

0212 231 92 82
0212 240 41 44
abone@salom.com.tr

6 MAYIS / Perşembe 29 NİSAN / Djueves	7 MAYIS / Cuma 30 NİSAN / Viernes	8 MAYIS / Cumartesi 1 İYAR / Shabat
		Peraşa: KEDOŞİM Aftara: AŞAMAYİM KİSİ
		Kedoşim Peraşası "Kutsal olacaksınız çünkü Ben, Tanrınız, Kutsal'ım" ifadesi ile başlar. Bu ifadeyi, Yahudilerin kendilerini kutsal kılmak ve Tanrı'nın kutsallığına atıf yapmak üzere uymaları gereken düzinelerce mitsva takip eder.
	ROŞ HODEŞ -1	ROŞ HODEŞ -2
	Nisan ile Mayıs ayları civarına denk düşer. Bu ayın dördüncü gününde, son yıllarda şehit düşenler ile terör saldırılarında hayatını kaybedenler anılmaktadır. 5 İyar tarihi, İsrail'in bağımsızlık günüdür. 18 İyar, "Lag Baomer" adı ile bilinen Omer süresinin otuz üçüncü günüdür. Omer süresinin başından beri yapılamayan düğünler bu tarihten sonra yapılmaya başlanır. 28 İyar ise "Yom Yerusalayim - Yerusalayim Günü" olarak kutlanır.	
OMER 14	OMER 15	OMER 16
	TAN VAKTİ / AMANESE 03:49	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 07:55	
	AKŞAM / TADRE 20:12	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 19:52	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:35

13 MAYIS / Perşembe 6 İYAR / Djueves	14 MAYIS / Cuma 7 İYAR / Viernes	15 MAYIS / Cumartesi 8 İYAR / Şabat
		Peraşa: EMOR Aftara: VEA KOANİM
		Emor peraşası, Koenler, Koen Gadol ve Bet-Amikdaş'taki ibadet ile ilgili özel kanunlarla başlar. Peraşamız bayram kuralları ve ritüelleri ile devam eder.
		Kurban Bayramı Arifesi
OMER 21	OMER 22	OMER 23
	TAN VAKTİ / AMANESE 03:37	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 07:48	
	AKŞAM / TADRE 20:19	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 19:59	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:41

16 MAYIS / Pazar	17 MAYIS / Pazartesi	18 MAYIS / Salı	19 MAYIS / Çarşamba
9 İYAR / Alhad	10 İYAR / Lunes	11 İYAR / Martes	12 İYAR / Miercoles
			ATATÜRK'Ü ANMA GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI
Kurban Bayramı 1. Gün	Kurban Bayramı 2. Gün	Kurban Bayramı 3. Gün	Kurban Bayramı 4. Gün
OMER 24	OMER 25	OMER 26	OMER 27

Kültür, sanat ve edebiyat
her ay ŞALOM DERGİ'nde

0212 231 92 82
0212 240 41 44
abone@salom.com.tr

23 MAYIS / Pazar	24 MAYIS / Pazartesi	25 MAYIS / Salı	26 MAYIS / Çarşamba
16 İYAR / Alhad	17 İYAR / Lunes	18 İYAR / Martes	19 İYAR / Mierkoles
		LAG BAOMER	
		Omer süresinin otuz üçüncü günüdür. Rabi Akiva'nın 24 bin öğrencisi, Omer süresinin ilk otuz üç günlük süresinde bir salgın neticesinde ölürlür. Salgın bu günde mucizevi bir şekilde son bulur. Otuz üç gün süre gelen matem süresi de bu günde noktalanır. Düğün ve neşeli törenler yapılmaya başlanır. Lag Baomer aynı zamanda Rabi Şimon bar Yohay'ın ebedi aleme intikal ettiği gündür. Kendi vasiyetine göre bu günde matem tutulmaz. Aksine şenlikler düzenlenir.	
			
		www.sevivon.com	
OMER 31	OMER 32	OMER 33	OMER 34

Her eve her hafta bir ŞALOM

0212 231 92 82
0212 240 41 44
abone@salom.com.tr

27 MAYIS / Perşembe 20 İYAR / Djueves	28 MAYIS / Cuma 21 İYAR / Viernes	29 MAYIS / Cumartesi 22 İYAR / Shabat
		Peraşa: BEHUKOTAY Aftara: AD.. OZİ
		Behukotay peraşasında Tanrı, Yisrael halkı emirlerine uyduğu takdirde, onların maddi refaha kavuşacaklarına ve anavatanlarında güvenli biçimde yaşayacaklarına söz verir. Kendisi ile anlaşmalarını terk etmeleri durumunda sürgün edilecekleri, zulme uğrayacakları ve başlarına başka kötülükler geleceği konusunda sert bir uyarıda bulunur.
OMER 35	OMER 36	OMER 37
	TAN VAKTİ / AMANESE 03:18	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 07:36	
	AKŞAM / TADRE 20:31	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 20:11	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:53

3 HAZİRAN / Perşembe 27 İYAR / Djueves	4 HAZİRAN / Cuma 28 İYAR / Viernes	5 HAZİRAN / Cumartesi 29 İYAR / Shabat
	YOM YERUŞALAYİM	Peraşa: BAMİDBAR Aftara: MAHAR HODEŞ - Y. RATSON
	Yeruşalayim şehrinin yeniden ele geçirilmesinin ve birleştirilmesinin onuruna kutlanan bir gündür.	Tanrı emri ile çölde sayım yapılır. Daha sonra seyahat düzeni ve kamplar oluşturulur. Peraşa, Levi ailesinin görevlerini, Mişkan'ı transfere nasıl hazırlayacaklarını da tanımlar.
OMER 42	OMER 43	OMER 44
	TAN VAKTİ / AMANESE 03:12	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 07:33	
	AKŞAM / TADRE 20:37	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 20:17	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:58

6 HAZİRAN / Pazar	7 HAZİRAN / Pazartesi	8 HAZİRAN / Salı	9 HAZİRAN / Çarşamba
1 SİVAN / Alhad	2 SİVAN / Lunes	3 SİVAN / Martes	4 SİVAN / Mierkoles
ROŞ HODEŞ			
Mayıs - Haziran civarında yer alır. 6 ve 7 Sivan günü, Sinay dağında Tora'nın verilişinin kutlandığı "Şavuot" bayramıdır.			
OMER 45	OMER 46	OMER 47	OMER 48

Kültür, sanat ve edebiyat
her ay ŞALOM DERGİ'nde

0212 231 92 82
0212 240 41 44
abone@salom.com.tr

10 HAZİRAN / Perşembe 5 SİVAN / Djueves	11 HAZİRAN / Cuma 6 SİVAN / Viernes	12 HAZİRAN / Cumartesi 7 SİVAN / Shabat
		Peraşa: ASER TEASER Aftara: V'AD BEEHAL KODŞO
	ŞAVUOT 1. GÜN	ŞAVUOT 2. GÜN
	BAHODEŞ AŞELİŞİ - BİŞLOŞİM ŞANA Şavuot, Yahudi tarihindeki en önemli olay olan Sinay Dağı'nda Tora'nın verilışı anısına kutlanır. Şavuot, Pesah'ın ardından 7 hafta (49 gün) boyunca sayılan "Omer" in tamamlandığı gündür. Bu yüzden Şavuot ismi "haftalar" anlamındadır.	
		 www.sevivon.com
ŞAVUOT 1. GECE	ŞAVUOT 2. GECE	
OMER 49		
	TAN VAKTİ / AMANESE 03:08	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 07:31	
	AKŞAM / TADRE 20:41	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 20:21	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 21:03

15 TEMMUZ / Perşembe	16 TEMMUZ / Cuma	17 TEMMUZ / Cumartesi
10 TAMUZ / Djueves	11 TAMUZ / Viernes	12 TAMUZ / Şabat
Demokrasi ve Milli Birlik Günü		Peraşa: HUKAT - BALAK Aftara: VEAYA ŞEERİT
		Külleri, ölü bir bedenle temas sonucu Tame olan bir kişiyi arındırmak için kullanılan "Para Aduma - Kızıl İnek" ile ilgili kurallar Moşe Rabenu'ya öğretilir. Çölde 40 yıl dolaştıktan sonra, Bene-Yisrael, Tsin çölüne ulaşır. Moşe'nin ablası Miryam ölür ve onun onuruna çölde halkla birlikte her yere gelen mucizevi su kaynağı kuruyunca, halk susuz kalır. Tanrı, Moşe'ye bir kayaya konuşmasını ve ona su vermesini emretmesini söyler. Fakat Moşe, isyan eden Bene-Yisrael'e kızır ve taşla konuşmak yerine asasıyla vurur. Su yine de fışkırır; ancak Tanrı, ona ne Aaron'un ne de kendisinin vaat edilmiş topraklara girmeyeceklerini bildirir. Aaron, Or Aar adlı yerde ölür ve yerine oğlu Elazar geçer. Moşe, Bene-Yisrael'e kendi topraklarından geçme izni vermeyen Emori kralları Sihon ve Og ile yapılan savaşlarda orduya komuta eder ve bu kralların, Yarden nehrinin doğusuna doğru uzanan topraklarını fetheder. Moav kralı Balak, Bene-Yisrael'e lanet okuması için peygamber Bilam'ı çağırır. Balak'a ulaşan Bilam, üç kez, üç farklı seyir noktasından Bene-Yisrael'e lanet okumaya çalışır; fakat her seferinde, lanet yerine ağızından berahalar çıkar. Balam, ayrıca tarihin sonu ve Maşiah'ın gelişi hakkında da kehanetlerde bulunur. Halk, Moav kızlarının çekiciliklerinin tuzağına ve Baal Peor adlı puta tapma hatasına düşerler. Tanrı halk içine bir salgın gönderir. Şimon kabilesinin lideri, Midyanlı bir prensesi alenen çadırının içine alınca, Koen Gadol Aaron'un torunu olan Pinehas, her ikisini de öldürür ve salgın son bulur.
	TAN VAKTİ / AMANESE 03:31	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 07:47	
	AKŞAM / TADRE 20:39	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 20:19	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 21:00

www.sevivon.com

www.sevivon.com

29 TEMMUZ / Perşembe 24 TAMUZ / Djueves	30 TEMMUZ / Cuma 25 TAMUZ / Viernes	31 TEMMUZ / Cumartesi 26 TAMUZ / Şabat
		Peraşa: MATOT - MASE Aftara: ŞİMU - Y. RATSON
		Yıl 2448'dir ve çöldeki 40 sene bitmek üzeredir. Miryam ve Aaron ölmüşlerdir ve Yeoşua halef olarak atanmıştır. Kişisel yemin kuralları detaylandırılır ve Moşe'ye Midyan'dan ök alma talimatı verilir. Bu savaşta hem Balak hem de Bilam öldürülürler. Reuven ve Gad kabileleriyle Menşe kabilesinin yarısı Moşe'ye yaklaşır ve Sihon ve Og'la yapılan savaşlarda ele geçirilen Yarden Nehri'nin doğu kıyısındaki toprakların kendilerine verilmesini isterler. Moşe önce bu isteğe şüpheyile yaklaşır. Ancak daha sonra bu 2,5 kabile ve Moşe, aralarında bir anlaşmaya varır: Bu kabileler Erets-Yisrael'i alma mücadelesinde diğer kabilelerle omuz omuza savaşacaklar; sonra bu bölgeyi elde edebileceklerdir. Moşe Bene-Yisrael'i, ülkeyi bütün olumsuz etkilerden arındırma konusunda eğitir ve ülkenin sınırlarını açıklar. Mase peraşasında, Bene-Yisrael'in Mısır'dan çıkışından Kenaan Toprakları'nın kıyısına gelene kadar konakladıkları toplam 42 yer listelenir. Erets-Yisrael'in sınırları verilir, kasıtlı olmayarak cinayet işlemiş kişiler için sığınak olacak 'sığınma şehirleri' belirlenir. Tselofhad adlı, ardında erkek evlat bırakmadan ölen kişinin kızları, kendi kabileleri olan Menşe kabilesine mensup kişilerle evlenirler, böylece babalarından miras aldıkları topraklar, başka bir kabileye geçmez.
	TAN VAKTİ / AMANESE 03:52	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 07:59	
	AKŞAM / TADRE 20:27	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 20:07	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:48

5 AĞUSTOS / Perşembe	6 AĞUSTOS / Cuma	7 AĞUSTOS / Cumartesi
2 AV / Djueves	3 AV / Viernes	4 AV / Shabat
		Peraşa: DEVARİM
		Aftara: HAZON YEŞAYAU
		Bu peraşa, Tora'nın beş kitabının sonuncusunun başlangıcıdır. Devarim kitabı aynı zamanda "Mişne Tora - Tora'nın Tekrarlanması" olarak da bilinir. Bu kitap Moşe'nin, hayatının son beş haftasında, Yarden Nehri'ni geçerek Erets-Yisrael'e girmeye hazırlanan Bene-Yisrael'e söylediklerini kaydeder. Moşe, mitsvaları tekrar gözden geçirerek, halkın yeni ülkelerine girince başlayacakları yeni yaşam tarzını vurgular: Bu hafta, peraşanın merkezi teması, casusların işledikleri günahıdır. Moşe daha sonra, casusların günahının dolaylı olarak sebep olduğu diğer günahları açıklar ve konuyu özetler: Tüm nesil çölde ölecek ve Moşe, Erets-Yisrael'e giremeyecektir.
		ŞABAT HAZON
	TAN VAKTİ / AMANESE 04:04	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:07	
	AKŞAM / TADRE 20:20	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 20:00	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:40

12 AĞUSTOS / Perşembe	13 AĞUSTOS / Cuma	14 AĞUSTOS / Cumartesi
9 AV / Djueves	10 AV / Viernes	11 AV / Shabat
TİŞA BE AV 1959		Peraşa: VAETHANAN Aftara: NAHAMU
Her iki Bet Amikdaş'ın yıkılması, kutsal topraklara girişin casusların günahı nedeniyle ertelenmesi dahil olmak üzere olumsuz birçok olayın meydana geldiği bu gün, iki güneş batımı arasında oruç tutulur. 17 Tamuz ile başlayan üç musibet haftasındaki olumsuz havanın doruğa çıktığı tarihtir. www.sevivon.com		Moşe, her ne kadar Yeoşua'nın kendisinden sonraki lider olarak seçilmesinden memnunsada, buna rağmen Erets-Yisrael'e özgü mitsvaları yerine getirebilmek için buraya girmesine izin verilmesi konusunda dua eder. Ancak Tanrı bu isteği kabul etmez. Moşe Bene-Yisrael'e, Sinay'daki eşsiz tecrübelerini hatırlatır. Moşe daha sonra Bene-Yisrael'in Erets-Yisrael'e girdikten bir süre sonra günah işlemeye başlayacaklarına ve bu sebeple ileride bu topraklardan sürüleceklerine dair - doğruluğu tarihçe de kanıtlanmış - bir kehanette bulunur. Ancak sonunda Bene-Yisrael Tanrı'ya dönecek, Tanrı da onları kabul ederek, ülkelerine geri getirecektir. Ardından On Emir'i halka tekrarlar ve onlara Yahudiliğin en temel prensiplerini içeren Şema'yı öğretir. Şema'nın ilk cümlesi Tanrı'nın var ve Biricik olduğuna dair bir tanıklıktır.
	TAN VAKTİ / AMANESE 04:15	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:14	
	AKŞAM / TADRE 20:11	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 19:51	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:32

www.sevivon.com

19 AĞUSTOS / Perşembe	20 AĞUSTOS / Cuma	21 AĞUSTOS / Cumartesi
16 AV / Djueves	17 AV / Viernes	18 AV / Shabat
		Peraşa: EKEV
		Aftara: VATOMER TSİYON
		Moşe Bene-Yisrael'e, insanların genelde "topuklarıyla ezercesine" göz ardı ettikleri "az öneme sahip" oldukları varsayılan mitsvaları bile yerine getirdikleri takdirde, yeryüzünün en bereketli toplumu olacaklarına dair söz verir. Moşe halka, Kenaan Ülkesi'ni yavaş yavaş ele geçireceklerini bildirir.
		Moşe, Erets-Yisrael'in, buğday, arpa, üzüm, incir, nar, yağlık zeytin ve hurmanın özellikle bulunduğu bir ülke olduğunu belirtir. Moşe, halkı, ileride berekete kavuştukları zaman böbürlenmemeleri ve Erets-Yisrael'deki başarılarının sadece kendi çaba ve kuvvetleri sonucu geldiği fikrine kapılmamaları konusunda uyarır; zira zenginlik ve başarıyı verecek olan, Tanrı'dır. Erets-Yisrael'in sıra dışı özelliklerini belirttikten sonra Moşe, Şema'nın ikinci paragrafını söyler ve bu şekilde, mitsvaların yerine getirilmesinin sonucu olacak bereketi, ve aksi takdirde halkı bulacak laneti kavramsallaştırır.
	TAN VAKTİ / AMANESE	04:25
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA	08:19
	AKŞAM / TADRE	20:02
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT	19:42
		ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:22

2 EYLÜL / Perşembe 30 AV / Djueves	3 EYLÜL / Cuma 1 ELUL / Viernes	4 EYLÜL / Cumartesi 2 ELUL / Şabat
	NEVE ŞALOM SALDIRILARINI ANMA GÜNÜ (1986)	Peraşa: ŞOFETİM Aftara: ANOHİ ANOHİ Moşe, Bene-Yisrael'e, şehirlerinde yargıç ve polisler atamalarını söyler. Önemsiz bir miktarda bile olsa, rüşvet yasaktır. Putperestlerin yaptığına aksine, Tanrı'ya yönelik korbanların sunulacağı Mizbeah'ın (sunak) yakınına ağaç dikilmeyecektir. Korban olarak sunulacak hayvanları bundan alıkoyacak kusurlar ve işaretler listelenir. Tora'nın standart-dışı uygulanmasını engellemek için, yeni bir kanunu gerektiren durumlarda, Tora ölçütlerine göre kanun koyma yetkisi Sanedrin'in olacaktır.
ROŞ HODEŞ -1	ROŞ HODEŞ -2	
Bayram veya önemli gün içermese de bu ay Roş Aşana öncesinde vicdan muhasebesinin yapıldığı, olumsuz davranışlardan dönmek olarak bilinen Teşuva kavramının öne çıktığı bir aydır. Ağustos - Eylül civarında yer alır. Sabah dualarından önce af dileme anlamına gelen "Selihot" düzenlenir. Bu dualarda yeni yıl için de iyi temennilerde bulunmak geleneği vardır.		
	TAN VAKTİ / AMANESE 04:46	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:28	
	AKŞAM / TADRE 19:39	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 19:19	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 20:00

30 EYLÜL / Perşembe 28 ELUL / Djueves	1 EKİM / Cuma 29 ELUL / Viernes	2 EKİM / Cumartesi 1 TİŞRİ / Şabat
		Peraşa: V'AD PAKAD Aftara: VAYİ İŞ EHAD
	SELİHOT Sabah dualarından önce af dileme anlamına gelen Selihot düzenlenir. bu dualarda yeni yıl için iyi temennilerde bulunmak geleneği vardır.	ROŞ AŞANA 1. GÜN Tışri ayının birinci ve ikinci günü kutlanan Roş Aşana Yahudilerin yılbaşısıdır. Gerçekte evrenin yaratılışının yıldönümü olan Roş Aşana, Yahudilerin tüm insanlığın barış içinde birleşmesi için dua ettikleri; aile, akraba, eş ve dostlarının yeni yılı kutladıkları büyük bir bayram günüdür.
		 www.sevivon.com
	ROŞ AŞANA 1. GECE	ROŞ AŞANA 2. GECE
	TAN VAKTİ / AMANESE 05:18	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:40	
	AKŞAM / TADRE 18:54	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 18:34	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 19:10

EKİM 2027**- 134 -****TİŞRİ 5788**

10 EKİM / Pazar	11 EKİM / Pazartesi	12 EKİM / Salı	13 EKİM / Çarşamba
9 TİŞRİ / Alhad	10 TİŞRİ / Lunes	11 TİŞRİ / Martes	12 TİŞRİ / Miercoles
	YOM KİPUR		
	AHARE MOT / SOLU SOLU		
	Yom Kipur, İbrani Takvimi içinde yer alan en kutsal gündür. Genellikle "Şabatların Şabatı" diye anılır. Roş Aşana ile birlikte "Yüce Kutsal Günler" (Yamim Noraim) kapsamına girer. Pişmanlık hissedip, Tanrı'ya yakarılırlar.		
			
	www.sevivon.com		
KİPUR GECEİ			
	KİPUR ŞOFAR 19:00		

KÜLTÜR, SANAT ve EDEBİYAT*her ay Salom Dergi'de***0212 231 92 82****0212 240 41 44**abone@salom.com.tr

14 EKİM / Perşembe 13 TİŞRİ / Djueves	15 EKİM / Cuma 14 TİŞRİ / Viernes	16 EKİM / Cumartesi 15 TİŞRİ / Shabat
		Peraşa: ŞOR O HESEV Aftara: İNE YOM BA
		SUKOT 1. GÜN
		İsrailoğulları Mısır'dan ayrıldıktan sonra vaat edilmiş topraklara varmadan önce çöllerde 40 yıl boyunca dolaştılar. Bu süreç içinde yerleşik düzende olmayan halk, yaptıkları çardaklarda yaşadı. Yahudiler o günlerin anısına kutlanan Sukot (Çardaklar) Bayramı boyunca günümüzde çardaklarda yaşarlar. Bayram 8 gün sürer. İlk iki gün ve son iki gün Yom Tov (iş yapılmayan günler), diğer günler Hol ha Moed (iş yapılmasına izin verilen günler) olarak kabul edilir. Sukot, Yom Kipur'da ettiğimiz duaların kabul edildiğinden emin olabileceğimiz ve bundan mutlu olabileceğimiz bir zamandır. Suka'da oturmak, Arbaa Minim (Dört bitki çeşidi - Lulav [hurma dalı], Etrog [bir turuncgil], Adas [murta ağacı dalları], Arava [söğüt dalları]) ile dua etmek bu bayramla özdeşleşmiş uygulamalardır.
		
		www.sevivon.com
	SUKOT 1. GECE	SUKOT 2. GECE
	TAN VAKTİ / AMANESE 05:34	
	ŞEMA VAKTİ / K. ŞEMA 08:46	
	AKŞAM / TADRE 18:29	
	ŞABAT BAŞLANGICI / K. ŞABAT 18:09	ŞABAT ÇIKIŞI / MOTSAE ŞABAT 18:47

24 EKİM / Pazar	25 EKİM / Pazartesi	26 EKİM / Salı	27 EKİM / Çarşamba
23 TİŞRİ / Alhad	24 TİŞRİ / Lunes	25 TİŞRİ / Martes	26 TİŞRİ / Mierkoles
SİMHAH TORA			
VEZOT ABERAHA - VAYİ AHARE MOT MOŞE			
İsrail'de "Şemini Atseret" ve "Simhat Tora" aynı günde kutlanır. Simhat Tora'da Tora'nın yıl boyunca okunmasının tamamlanması ve yeni bir döngünün başlaması kutlanır. Bima / Teva (Tora'nın okunduğu yer)'nin etrafında Sefer-Tora'ları taşınır, dans edilir ve şarkı söyleyerek Tanrı'ya bu kadar yakın olma fırsatına sahip olmanın sevinci ifade edilir.			
			
www.sevivon.com			

KÜLTÜR, SANAT ve EDEBİYAT

her ay Şalom Dergi'de

0212 231 92 82
0212 240 41 44

abone@salom.com.tr

DUALAR

Şabat Mumu Berahası

BARUH ATA AD..., ELO-ENU MELEH AOLAM AŞER
KİDEŞANU BEMİTSVOTAV VETSİVANU LEADLİK NER ŞEL
ŞABAT.

“Bizleri emirleriyle kutsayan ve bizlere Şabat
Kandillerini yakmamızı emreden evrenin kralı ulu
Tanrı’m sen mübareksin.”

Bayram Mumu Berahası

BARUH ATA AD... ELO-ENU MELEH AOLAM AŞER
KİDEŞANU BEMİTSVOTAV VETSİVANU LEADLİK NER ŞEL
YOM TOV.

Kipur Mumu Berahası

BARUH ATA AD..., ELO-ENU MELEH AOLAM AŞER
KİDEŞANU BEMİTSVOTAV VETSİVANU LEADLİK NER ŞEL
YOM AKİPURİM.

Şabat Akşamı Kiduş Duası

Kiduş De Noçe De Şabat

Yom Aşişi. Vayhulu aşamayim veaarets, vehol tsevaam: Vayhal Eloim bayom aşevii melahto aşer asa, vayişbot bayom aşevii mikol melahto aşer asa: Vayvareh Eloim et yom aşevii vaykadeş oto, ki vo şavat mikol melahto aşer bara Eloim laasot: Savri Maranan... (Lehayim)

Baruh ata Ad..., Elo-enu meleh aolam, bore peri agefen: Baruh Ata Ad..., Elo-enu meleh aolam aşer kideşanu bemitsvotav, veratsa vanu veşabat kodşo beaava uvratson inhilanu, zikaron, lemaase vereşit, tehila lemikrae kodeş, zeher litsiat mitsrayim. Veşabat kodşeha beaava uvratson inhaltanu.

Baruh Ata Ad... mekadeş aşabat:

"Ve gökler, yer ve onların bütün ayrıntıları tamamlandı. Tanrı yaptığı işi yedinci günde bitirdi ve yaptığı bütün işten yedinci günde durdu. Tanrı yedinci günü mübarek kıldı ve onu kutsadı, çünkü Tanrı yaptığı işten o gün dinlendi. Bağın meyvesini yaratan yeryüzünün kralı Sen mübareksin. Bizleri emirlerinle kutsayan ve sevgiyle yaratılışın hatırası olarak Şabat gününü veren evrenin kralı Sen mübareksin. Bugün bizleri Mısır'dan çıkardığını ve bizleri öbür kavimler arasından seçtiğini ve kutsadığını simgeleyen en büyük gündür."

Kiduş'un ardından anne ve babaların çocuklarını şu berahayla kutsaması güzel bir adettir:

Erkek çocuklar için: Yesimeha Eloim keEfrayim VehiMenaşe Yevareheha Ad... Veyişmereha. Yaer Ad... Panav Eleha Vihuneke. Yisa Ad... Panav Eleha Veyasem Leha Şalom.

Tanrı seni Efrayim ve Menaşe gibi yapsın. Tanrı seni mübarek kılsın ve korusun. Tanrı sana yüzünü çevirsin ve sende barış yürütsün.

Kız çocukları için: Yesimeh Eloim ke Sara Rivka Rahel Ve Lea, Yevareheha Ad... Veyişmereha. Yaer Ad... Panav Eleha Vihuneke, Yisa Ad... Panav Eleha Veyasem Leha Şalom.

Tanrı seni Sara, Rivka, Rahel ve Lea gibi yapsın. Tanrı seni mübarek kılsın ve korusun. Tanrı sana yüzünü çevirsin ve sende barış yürütsün.

Şabat Sabahı Kiduş Duası

Veşameru Bene-Yisrael et Aşabat, laasot et aşabat ledorotam berit olam. Beni uven Bene-Yisrael ot i leolam, ki şešet yamim asa Ad...et aşamayim veet aarets, uvayom aşevi şavat vayinafaş.

Al ken berah Ad..et yom Aşabat vaykadeşeu.

Savri Maranan... (Iehayim)

Baruh Ata Ad., eloenu meleh aolam bore peri agefen.

Şarap yoksa sabah Kiduş'u alkollü başka bir içki ile de söylenebilir. Böyle durumlarda şu beraha okunur:

Baruh Ata Ad..., Elo-enu Meleh, Aolam, şeakol niya bidvaro.

Ve Israeloğulları Şabat'ı tutacak ve Şabat'ı gelecek kuşaklar için ölümsüz bir anlaşıma olarak koruyacaklar. Bu Ben'le Israeloğulları arasında sonsuza kadar bir işaret olacak ki Tanrı altı günde gökleri ve yeryüzünü yarattı ve yedinci günde tüm işten kaçındı ve dinlendi.

Roş Aşana Akşamı Kiduş Duası

Kiduş de Noçe de Roş Aşana

Cuma akşamı ise paragraf içleri okunur:

(Yom aşişi, vayhalu aşamayim veaarets, vehol Tsevaam vayhal eloim bayom aşevii melahto aşer asa, Vayışbot bayom aşevii mikol melahto aşer asa Vayvareh Eloim et yom aşevii vaykadeş oto ki vo şavat mikol melahto aşer bara Eloim laassot)

Diğer günler ise buradan başlar:

Savri maranan ... (lehayim)

Baruh ata Ad... Elo-enu meleh Aolam bore peri agefen;
Baruh ata Ad... Elo-enu meleh aolam aşer bahar Banu mikol
am veromemanu mikol laşon Vekideşanu bemitsvotav.
Vatiten lanu Ad... Elo-enu Beaava et yom **(Aşabat aze veet yom)** Azikaron aze et yom tov mikra kodeş aze
(Zihron terua) Yom terua **(Beaava)** mikra kodeş zeher
litsiat mitsrayim Udvarha malkenu emet vekayam laad;

Baruh ata Ad... meleh al kol aarets mekadeş **(aşabat ve)**
yisrael veyom azikaron.

Baruh ata Ad... elo-enu meleh aolam şeehiyanu vekiyanu
veigianu lazeman aze

Bayram Şabat çıkışı ise: Şeehiyanu'dan önce aşağıdaki dua okunur:

Baruh ata Ad... Elo-enu meleh aolam bore meore aeş,
Baruh ata Ad... Elo-enu meleh aolam amavdil ben Kodeş
lehol uven or lehoşeh uven Yisrael laamim Uven yom
aşevii leşeşet yeme amaase benkeduşat Şabat likduşat
yom tov ivdalta Veet yom aşevii Mişeşet yeme amaase
ikdaştá ve ivdalta. Veikdaştá Et ameha Yisrael bikduşatah.
Baruh ata Ad... Amavdil ben kodeş lekedeş

Roş Aşana Sabahı Kiduş Duası

Şabat ise paragraf içleri okunur:

(Veşameru Bene-Yisrael et aşabat, laasot et aşabat ledorotam berit olam. Beni uven Bene-Yisrael ot i leolam, ki şeşet yamim asa Ad... et aşamayim veet aarest, uvayom aşevii şabat vayinafaş. Al ken berah Ad... Et yom Aşabat Vaykadeşu.)

Diğer günler ise buradan başlar:

Uvyom simhathem uvmoadehem, uvraşe hodşehem, utkatem bahatsotserot, al olotthem veal zivhe şalmehem, veayu lahem lezikaron lifne Eloehem. Ani Ad., eloehem.

Savri Maranan.... (lehayim)

Ata Ad..., Elo-enu Meleh, Aolam, Bore peri Agefen.

Şarap yoksa sabah Kiduş'u alkollü başka bir içki ile de söylenebilir. Böyle durumlarda şu beraha okunur:

Baruh Ata Ad..., Elo-enu Meleh, Aolam, şeakol niya bidvaro."

Şaloş Regalim (Moadim) Akşamı Kiduş Duası *Kiduş de Noçes de Şaloş Regalim (Moadim)*

(Şabat ise paragraf içleri okunur: Yom aşişi, vayhulu aşamayim veaarets, vehol tsevaam. Vayhal Eloim bayom aşevii melahto aşer asa, Vayişbot bayom aşevii mikol melahto aşer asa. Vayvareh Eloim et yom aşevii vaykadeş oto ki vo şavat mikol melahto aşer bara Eloim laasot.)

Savri maranan... (Lehayim)

Baruh ata Ad... Elo-enu meleh aolam, bore peri agefen.

Baruh ata Ad... Elo-enu meleh aolam aşer bahar banu mikol am, veromemanu mikol laşon vekideşanu bemitsvotav, vatiten lanu Ad... Elo-enu beaava (**şabatot limnuha u**) moadim lesimha hagim uzmanim lesason (**et yom aşabat aze ve**) et yom

(Sukot'ta) Hag asukot aze, veet yom tov mikra kodeş aze zaman simhatenu

(Semini Hag Atseret'de) Semini hag atseret aze, veet yom tov mikra kodes aze zaman simhatenu

(Pesah'ta) Hag amatsot aze, veet yom tov mikra kodeş aze zaman herutenu

(Şavuot'ta) Hag aşavuot aze, veet yom tov mikra kodeş aze zaman matan toratenu

(Beaava) mikra kodeş zehir litsiyat mitsrayim, ki vanu baharta ve otanu kidaştı mikol aamim (**şabatot u**) moade kodşeha (**beaava uvratson**) besimha uvsason inhaltanu. Baruh ata Ad... mekadeş (**aşabat**) veyisrael veazemanim.

Sukotta, sukada söylenir:

Baruh ata Ad... Elo-enu meleh aolam aşer kideşanu bemisvotav vetsivanu leşev basuka.

Suka'da ilk oturulduğunda söylenir:

Baruh ata Ad... Elo-enu meleh aolam şeheeyanu vekiyemanu veigyanu lazemen aze.

Bayram gecesi Şabat çıkışına rastlıyorsa: [Baruh ata Ad... Elo-enu meleh aolam bore meore aeş. Baruh ata Ad... Elo-enu meleh aolam amavdil ben kodes vehol uven or lehoşeh uven Yisrael laamim uven yom aşevii leşeşet yeme amaase. Ben keduşat şabat likduşat yom tov ivdalta veet yom aşevii mişeşetyeme amaase ikdaştı veivdalta veikdaştı et ameha Yisrael bikduşateha baruh ata Ad... Amavdil ben kodeş lekodeş.]

Şaloş Regalim Sabahı Kiduş Duası

Şabat ise paragraf içleri okunur:

(Veşameru Bene-Yisrael et aşabat, laasot et aşabat ledorotam berit olam. Beni uven Bene-Yisrael ot i leolam, ki şešet yamim asa Ad... et aşamayim veet aarest, uvayom aşevii şabat vayinafaş. Al ken berah Ad... Et yom Aşabat Vaykadeşu.)

Şabat Değilse Buradan Başlanır:

Elle Moade Ad... Mikrae Kodeş Aşer Tikreu Otam Bemoadam.

Savri Maranan... (Iehayim)

Baruh Ata Ad..., Elo-enu Meleh, Aolam, Bore peri Agefen.

Şarap yoksa sabah Kiduş'u alkollü başka bir içki ile de söylenebilir. Böyle durumlarda şu beraha okunur:

Baruh Ata Ad..., Elo-enu Meleh, Aolam, şeakol niya bidvaro.

Netila Berahası (El Yıkama Berahası)

Kiduş ve Şabat kutlamalarının ardından yemekten önce eller şöyle yıkanır: Bir kaba su doldurulur,sağ el ile kaldırılıp sol ele geçirilir. Sol el ile su sağ ele üç kere döküldükten sonra kap bırakılır ve sağ el ile alınıp bu kez sol ele üç kez dökülür ve eller kurulanmadan önce şu beraha söylenir:

Baruh ata Ad..., eloenu meleh aolam, aşer kideşanu bemitsvotav vetsivanu al netilat yadayim.

Amotsi Berahası

Eller yıkandıktan sonra, başka bir şey yapılmadan ve konuşulmadan yemeğe oturulur, iki tam ekmek alınıp şu beraha söylenir:

Baruh Ata Ad... Eloenu meleh aolam Amotsi lehem min aarets.

Birkat Amazon

"Yiyeceksin ve doyacaksın ve sana verdiği ülkeden dolayı, Tanrı'yı kutsayacaksın." (Devarim 8:9)

Kutsal kitaba göre her yemekten sonra Tanrı'ya bir şükran duası okumak her Yahudi'nin görevidir. Yahudi geleneklerini içeren "Alaha" Kitabı, Birkat Amazon duasının özellikle ekmek yenilen her öğünden sonra okunmasını önerir. Bu dua, yemeğin bitiminde, yemeğin yendiği yerde, oturarak, Tanrı'nın bize gerektiğinden fazla yemek verdiğini dile getirmek için dua bitimine dek, arta kalan ekmek ve tuzu kaldırmayarak, hep birlikte geleneksel bir makamla okunur.

Baruh Ata Ad. Elo. meleh aolam. Azan otanu veet aolam kulo betuvo, behen behesed uvrahamim noten lehem lehol basar ki leolam hasdo. Uvtuvo agadol tamid lo hasar lanu veal yehsar lanu mazon tamid leolam vaed, ki u El zan umfarnes lakol veşulhano aruh lakol, veitkin mihya umazon lehol beriyotav aşer bara berahamav uvrov hasadav kaamur poteah et yadeha umasbia lehol hay ratson. Baruh Ata Ad., azan etakol.

Node leha Ad. Elo-enu al şeinhalta laavotenu erets hemda

tova urhava berit vetora, hayim umazon. Al şeotsetanu meerets mitsrayim. Ufditanu mibet avadim veal beriteha şehatamta bivsarenu veal toreteha şelimadtanu, veal huke retsonah şeodatanu veal hayim umazon şeata zan umfarnes otanu. Veal akol Ad...Elo-enu anahnu modim lah, umvarehim et şimha kaamur veahalta vesavata uverahta et Ad... Elo-eha al aarets atova aşer natan lah Baruh ata Ad...al aarets veal amazon.

Rahem Ad... Elo-enu Alenu veal Yisrael amah veal Yeruşalayim irah. Veal ar Tsiyon mişkan kevodah, veal ehalah, veal meonah, veal devirah, veal abayit agadol veakadoş şenikra şimha alav. Avinu Reenu Zunenu, Parnesenu, Kalkelenu, Arvihenu, Arvah lanu meera mikol tsarotenu, vena al tatsrihenu Ad... Elo-enu lide matenot basar vadam. Velo lide alvaatam. Şematenatam meuta veherpatam meruba ella leyadeha amelea vearahava aaşira veapetuha.

Yei ratson şelo nevoş baolam aze velo nikalem leolam aba, umalhut bet David meşihah tahazirena limkoma bimeera veyamenu.

Şabat ise paragraf içleri okunur:

(Retse veahalitsenu Ad... Elo-enu bemitsvotaha umitsvat yom aşevii Aşabat agadol veakadoş aze, ki yom ze gadol ve kadoş u milefaneha nişbot bo venanuah bo kemitsvat huke retsonah, veal tei tsara veyagon beyom menuhatenu, vearenu benehamat Tsiyon bimera beyamenu, ki ata u baal anehamot, veaf al pi şeahalnu veşatinu horban beteha agadol veakadoş lo şahahnu. al tişkahenu lanetsah veal tiznahenu laad ki el meleh gadol vekadoş ata)

Roş Hodeş ve Bayramlarda söylenir:

Elo-enu veloe avotenu yaale veyavo yagia yerae veyeratse yişama yipaked veyizaher zihronenu vezihron avotenu zihron Yeruşalayim irah, vezihron maşiah ben David avdah, vezihron kol ameha bet Yisrael lefaneha lifleta letova lehen lehese ulrahamim.

Roş Hodeş'de: Beyom Roş Ahodeş aze

Pesah'ta: Beyom hag amatsot aze beyom (tov) mikra kodeş aze.

Şavuot'ta: Beyom hag aşavuot aze beyom (tov) mikra kodeş aze

Sukot'ta: Beyom hag asukot aze beyom (tov) mikra kodeş aze

Şemini Atseret'te: Beyom semini hag atseret aze beyom (tov) mikra kodeş aze

Lerahem bo alenu, uloşienü zohrenü Ad... Elo-enu bo letova, ufokdenu vo livraha. veoşienü bo lehayim tovim bidvar yeşua verahamim hus vehonenu vahamol verahem alenu, veoşienü ki eleha enenu, ki el meleh hanun verahum ata.

Vetivne Yeruşalayim irah bimera veyamenu. Baruh ata Ad... bone Yeruşalayim Amen.

Baruh ata Ad. Elo-enu meleh aolam, laad ael avinu, malkenu, adirenu, borenu, goalenu, kedoşenu kedoş Yaakov roenu roe Yisrael ameleh atov veametiv lakol. Şebehol yom vayom u etiv lanu, u metiv lanu, u yetiv lanu, u gemalanu, u gomelenu, u yigmelenu laad hen vahesed verahamim verevah veatsala vehol tov. Arahman u yiştabah al kise kevodo. Arahman u yiştabah başamayim uvaarets. Arahman u yiştabah banu ledor dorim. Arahman u keren leamo yarim. Arahman u yitpaar banu lanetsah netsahim. Arahman u yefarnesenu behavod velo bevizuy beeter, velo beisur benahat velo betsaar, berevah velo betsimtsum. Arahman yiten şalom benenu. Arahman u yişlah beraha revaha veatslaha behol maase yadenu. Arahman u yatsliah et derahenu. Arahman u yişbor ol galut meera meal tsavarenu. Arahman u yolihenu meera komemiyut leartsenu. Arahman u yirpaenu refua şeleva, refuat anefeş urfuat aguf. Arahman u yiftah lanu et yado arehava.

Arahman u yevareh kol ehad veehad mimenu bişmo agadol, kemo şenitbarehu avotenu Avraam Yitshak ve Yaakov bakol mikol kol ken yevareh otanu yahad beraha şeleva. Vehen

yei ratson venomar Amen. Arahman u yifros alenu sukat şelomo. Arahman u yita torato veaavato belibenu, vetiye yirato al panenu levilti neheta.

Şabatları: Arahman u yanhilenu olam şekulo şabat ulhaye aolamim

Roş Hodeş'de: Arahman u yehadeş alenu et ahodeş aze letova velivraha.

Sukot'ta: Arahman u yezakenu leşev beSukat oro şel Livyatan. Arahman u yaşpia alenu şefa keduşa vetaora mişiva uşpizin ilain kadişin. Zehutam tee magen vetsina alenu.

Hol Amoed'de: Arahman u yagienu lemoadim aherim abaim likratenu leşalom.

Yom Tov'da: Arahman u yanhilenu leyom şekullo tov.

Arahman u yita torato veaavato belibenu, vetiye yirato al panenu levilti neheta.

Arahman u yehayenu vizakenu vikarevenu limot amaşiah ulhaye aolam aba. Magdil (Şabatları ve Musaf okunan günlerde ve

Purim yemeğinde: Migdol) yeşuot malko veose hesed limşiho ledavid ulzaro ad olam. kefirim raşu veraevu vedoreşe Ad.. lo yahseru kol tov. Naar ayiti gam zakanti velo raiti tsadik neezav vezaro mevakeş lahem. Kol ayom honen umalve vezaro livraha. Ma şeahalnu yiye lesova, uma şeşatinu yiye lirlua, uma şeotarnu yiye livraha. Kedihtiv vayiten lifneem, vayohelu vayotiru kidvar Ad.. Beruhim atem l'Ad.. ose şamayim vaarets. Baruh agever aşer yivtah b'Ad.. veaya Ad... mivtaho. Ad... oz leamo yiten Ad... yevareh et amo başalom. (Ki isbia nefes şokeka venefeş reeva mile tov. Odu l'Ad... ki tov ki leolam hasdo. Aşamayim şamayim l'Ad... veaarets natan livne aadam.) Ose şalom bimromav u berahamav yaase şalom alenu veal kol amo Yisrael veimru Amen.

Avdala

“Avdala” Şabat ve/veya Şabat ile eşdeğer bir bayram gününün sona erdiğini ve sıradan günlere geçildiğini ilan eden bir duadır. Şabat ve/veya Şabat ile eşdeğer bayram günü akşamında Avdala Duası okunarak şarap içilir, aromatik bitki ve baharatlar Beraha eşliğinde koklanır, mum yakıldıktan sonra bu duaya özgü bir Beraha ile kutsal ile sıradanı birbirinden ayıran Tanrı'ya şükran sunulur.

Motsae Şabat (Şabat Çıkışı) Avdalası

Şarap kadehi sağ ele alınarak okunur:

Rişon letsiyon ine inam veliruşalayim mevasser eten. Al tismehi oyavti li ki nafalti kamti. Ki eşev bahoşeh Ad..or li (3 kere okunur)

Kos yeşuot esa uvşem Ad..ekra. Ana Ad., oşiya na. Ana Ad... atslia na. Atslihenu, atsliah derahenu, atsliah limudenu, uşlah beraha revaha veatslaha behol maase yadenu. Kakatuv yisa beraha meet Ad.., utsdaka meeloe yişo. Layeudim ayeta ora, vesimha, vesason, vikar, uhtiv vayi David lehol derahav maskil v'Ad..imo. Ken yiye imanu tamid.

Savri Maranan (lehayim)

Baruh Ata Ad.. Elo-enu meleh aolam Bore peri agefen.

Şarap kadehi sol ele geçirilir ve güzel koku veren bir madde (karanfil gibi) sağ ele alınarak söylenir:

Baruh Ata Ad.. Elo-enu meleh aolam Bore mine besamim.

Önceden yakılan muma eller uzatılır ve söylenir:

Baruh Ata Ad...Elo-enu meleh aolam Bore meore aeş.

Sol eldeki kadeh tekrar sağ ele geçirilerek söylenir:

Baruh Ata Ad.. Elo-enu meleh aolam amavdil ben kodeş lehol, uven or lehoşeh, uven Yisrael laamim, uven yom aşevi leşeşet yeme amaase. Baruh Ata Ad..amavdil ben kodeş lehol.

Şarap içilir.

Motsae Yom Tov (Bayram çıkışı) Avdalası

Bayram çıkışı avdalası yalnız içeceklerle yapılır:

Savri Maranan (lehayim)

Baruh Ata Ad.. Elo-enu meleh aolam Bore peri agefen.

Baruh Ata Ad.. Elo-enu meleh aolam amavdil ben kodeş lehol, uven or lehoşeh, uven Yisrael laamim, uven yom aşevi leşeşet yeme amaase. Baruh Ata Ad..amavdil ben kodeş lehol.

Şema Duası

Şema duası Tanrı'nın Tekliğinin günde iki kez tekrarlandığı bir duadır ki, Tora'nın Devarim bölümündeki "Şema" sözcüğüyle başlar. Bu dua ikinci yüzyılın sonundan beri bugünkü metni ile söylenmektedir.

Gözler kapatılarak söylenir:

Şema Yisrael Ad... Eloenu Ad... ehad
Baruh Şem kevod malhuto leolam vaed.

Veaavta et Ad... eloeha, behol levaveha uvhol nafşeha uvhol meodeha: veayu adevarim aelle, aşer anohi metsaveha ayom, al levaveha: Veşinantam levaneha, vedibarta bam beşivteha bevete ha uvlehte ha badereh, uvşovbeha uvkume ha: Ukşartam leot al yade ha, veayu letotafot ben eneha: Uhtavtam al mezuzot beteha uvişare ha:

Veaya im şamoa tişmeu el mitsvotay, aşer anohi metsave ethem ayom. Leaava et Ad... eloe hem, ulovdo, behol levavhem uvhol nafşe hem: Venatati metar artse hem beito, yore umalkoş, veasafta degane ha vetiroşe ha veyitsare ha: Venatati esev besade ha livemte ha veahalta vesavata: işameru lahem, pen yifte levavhem, vesartem vaavadtem, eloim aherim veiştahavitem laem: Vehara af Ad... bahem, veatsar et aşamayim velo yiye matar, veaadama lo titen et yevula vaavadtem meera meal aarets atova, aşer Ad... noten lahem: Vesamtem et devaray elle al levavhem veal nafşe hem, ukşartem otam leot al yedhem veayu letotafot ben enehem: Velimadtem otam et bene hem, ledaber bam. Beşivte ha bevete ha uvlehte ha vadereh, uvşohbe ha uvkume ha: Uhtavtam al mezuzot beteha uvişare ha: Lemaan yirbu yeme hem. Vime vene hem. Al aadama aşer nişba Ad... laavote hem latet laem, kime aşamayim al aarets:

Vayomer Ad... el Moşe lemor. Daber el Bene Yisrael, veamarta aleem veasu laem tsitsit al kanfe vigdeem, ledorotam, venatenu al tsitsit akanaf petil tehelet: Veaya lahem letsitsit, uritem oto uzhartem et kol mitsvot Ad..., vaasitem otam velo taturu ahare levavhem veahare enehem, aşer atem zonim ahareem. Lemaan tizkeru vaasitem et kol mitsvotay viyitem kedoşim leloehem. Ani Ad... eloehem, aşer otseti ethem meerets mitsrayim, liyot lahem leloim, ani Ad... eloehem: EMET

"Dinle ey İsrail!

Tanrımız Rab tek Rab'dir. Tanrınız Rab'bi bütün yüreğinizle, bütün canınızla, bütün gücünüzle seveceksiniz. Bugün size verdiğim bu buyrukları aklınızda tutun. Onları çocuklarınıza benimsetin. Evinizde otururken, yolda yürürken, yatarken, kalkarken onlardan söz edin. Bir belirti olarak onları ellerinize bağlayın, alın sargısı olarak takın, evlerinizin kapı çerçevelerine veya süvelerine, kentlerinizin kapılarına yazın" "Tanrınız Rab'bi sevmek, bütün yüreğinizle, bütün canınızla O'na kulluk etmek için bugün size bildirdiğim buyruklara iyice kulak vererseniz, Rab ülkenize ilk ve son yağmuru vaktinde yağdıracak. Öyle ki tahılınızı, yeni şarabınızı, zeytinyağınızı toplayasınız. Rab tarlalarda hayvanlarınız için ot sağlayacak, siz de yiyip doyacaksınız. Sakının, ayartılıp yoldan çıkmayasınız; Başka ilahlara tapmayasınız, önlerinde eğilmeyasınız. Öyle ki Rab size öfkelenmesin; yağmur yağmasın, toprak ürün vermesin diye gökleri kapamasın; size vereceği verimli ülkede çabucak yok olmayasınız. Bu sözlerimi aklınızda ve yüreğinizde tutun. Bir belirti olarak ellerinize bağlayın, alın sargısı olarak takın. Onları çocuklarınıza öğretin. Evinizde otururken, yolda yürürken, yatarken, kalkarken onlardan söz edin. Evlerinizin kapı süvelerine, kentlerinizin kapılarına yazın. Öyle ki Rab'bin atalarınıza vermeye söz verdiği topraklar üzerinde sizin de, çocuklarınızın da ömrü uzun olsun ve yeryüzünün üstünde gökler olduğu sürece orada yaşayasınız. Tanrı Moşe'ye şöyle dedi: İsrail halkına de ki, kuşaklar boyunca giysinizin dört köşesine tsitsit dikeceksiniz, her tsitsit üzerine lacivert bir kordon koyacaksınız. Öyle ki, tsitsiti gördükçe Rab'bin buyruklarına uyacak, yüreğinizin, gözünüzün istekleri ardınca gitmeyecek hainlik etmeyeceksiniz. Ta ki bütün buyruklarımı anımsayıp tutasınız ve Tanrınız için kutsal olasınız. Tanrınız olmak için sizi Mısır'dan çıkaran Tanrınız Rab benim, Tanrınız Rab benim.

Kadiş

Yitgadal veyitkadaş Şeme Raba. (Amen),

Bealma divera hirute, veyamlıh malhute, veyatsmah purkane, vikarev Meşihe. (Amen)

Behayehon uvyomehon uvhaye dehol Bet Yisrael, baagala uvizman kariv veimru. (Amen)

Yee Şeme raba mevarah lealam ulalme almaya, yitbarah veyiştahab veyitpaar veyitromam veyitnase veyitadar veyitale veyitalal şeme dekuğşa berih U. (Amen)

Leela min kol birhata şirata tuşbehata venehamata daamiran bealma veimru. (Amen)

Al Yisrael veal Rabanan, veal talmideon, veal kol talmide talmideon, deaskin beOrayta Kadišta, di veatra aden vedi-vehol- atar veatar, yee lana uleon hina vehisda verahame min kodam Mare şemaya vear'a, veimru. (Amen)

Yee selama raba min şemaya, hayim vesava, vişua venehama veşezava urfua, ugula usliha vehapara, verevah veatsala, lanu ulhol amo Yisrael, veimru. (Amen)

Ose şalom bimromav, U berahamav yaase şalom alenu veal kol amo Yisrael, veimru. (Amen)

Ulu adı yüceltilsin ve kutsansın (Amen)

İradesiyle yarattığı evrende hükümleriyle hükümlersin, kurtarışını filizlendirsin ve Maşiah'ın gelişini yakınlıştırın. (Amen)

Ömrümüzde ve günümüzde, tüm Yahudilerin yaşamı içinde acilen ve yakın zamanda, ve Amen deyin.

Ulu adı sonsuza dek mübarek olsun, kutsansın, övülsün, güzellensin, yüceltilsin, yükseltilsin kutsal ve mübarek adı yetkinlensin, ululansın. (Amen). Dünyada söylenen duaların, ilahilerin, övgülerin, ve tesellilerin üstünde olsun ve Amen deyin.

Yahudilere, bu ülkedekilere ve her ülkedeki Kutsal Tora ile meşgul bulunan Ravlarımıza, öğrencilerine ve tüm öğrencilerinin öğrencilerine, onlara ve bizlere göklerin ve yeryüzünün ezeli efendisinden lütuf, iyilik, merhamet olsun. Amen deyin.

Göklerden bizlere ve halkı tüm Yahudilere büyük bir esenlik, yaşam, bolluk, kurtuluş, serbestlik teselli, şifa, kurtarıma, bağışlanma, kefareti, rahatlık ve kurtuluş oluşturun ve Amen deyin.

Yüceliklerinden esenlik oluşturan O, esirgeyiciliğiyle bizlere ve tüm Yahudi halkına esenlik oluştursun ve Amen deyin.

Hanukiya'nın Yakılışı

Hanuka'nın mumlarını aşağıdaki sıraya göre yakınız.

1. Gece: 1. Ş
2. Gece: 2.1. Ş
3. Gece: 3.2.1. Ş
4. Gece: 4.3.2.1. Ş
5. Gece: 5.4.3.2.1. Ş
6. Gece: 6.5.4.3.2.1. Ş
7. Gece: 7.6.5.4.3.2.1. Ş
8. Gece: 8.7.6.5.4.3.2.1. Ş

1. Hanukiya'nın mumları hergün mum sayısı birer tane arttırılmak üzere soldan sağa yakılır. Önce en soldaki ve en sonda "Şammas" (bekçi mum) yakılmalıdır. Böylece ilk gün en soldaki mum ve Şammas, ikinci gün soldan birinci, sonra ikinci mum ve Şammas, üçüncü gün soldan üç mum ve Şammas... yakılacaktır.
2. Hanukiya her gece geç saatlere kadar yakılabilir. Ancak Cuma geceleri, Şabat'ı ihlal etmemek için gün batımından önce yakılır.
3. Hanukiya'nın en az otuz dakika yanması gerekip, sönmüceye kadar evde bir kişinin bulunması şarttır.
4. Bayram haftası süresince yakılması atlanan mumlar için, bayramdan sonra Hanukiya yakılmaz.

Hanuka Duası

Kandiller yakılmadan söylenir - Antes de ensender se dize:
Baruh Ata Ad..., Elo-enu meleh aolam, aşer kideşanu
bemitsvotav vetsivanu leadlik ner sel hanuka: Baruh Ata
Ad..., Elo-enu meleh aolam, şeasa nişim laavotenu bayamim
aem bazeman aze.

Yalnız ilk gece söylenir - Solo la primera noçe:
Baruh Ata Ad..., Elo-enu meleh aolam, şeעהyanu
vekiyemanu veigianu lazeman aze.

Birinci Kandil yakıldıktan sonra söylenir - Despues de asender
la primera kanela se dize:

Anerot alalu anu madlikin al anisim, veal apurkan, veal
agevurot, veal ateşuot, veal aniflaot, veal anehamot,
şeasita laavotenu bayamim aem bazeman aze al yede
koaneha akedoşim: Vehol şemonat yeme hanuka, anerot
alalu kodes en, veen lanu reşut leiştameş baen, ella lirotan
bilvad, kede leodot lişme ha al niseha veal yeşuoteha veal
nifleoteha: Mizmor Şir hanukat abayit ledavid Aromimha
Ad..., ki dilitani, velo- simahta Oyevey li: Ad... eloay, şivati
eleha vatirpaeni: Ad... eelita min-şeo! nafşi, hiyitani
miyaredi vor: Zameru l'Ad... hasidav, veodu lezeher
kodşo: Ki rega beapo hayim birtsono, baerev yalin behi,
velaboker rina: Vaani amarti beşalvi, bal-emot leolam:
Ad..., birtsonha eemadta learneri oz, istarta paneha ayiti
nival: Eleha Ad... ekra, veel-Ad... ethanan: Ma-betsa bedami,
beridti el şahat, ayodeha afar, ayagid amiteha: Şema
Ad... vehoneni. Ad... eye ozer li: Afahta mispedi lemahol
li, pitahta saki vateazereni simha: lemaan yezamerha
havod velo yidom. Ad... eloay leolam odeka.

Omer Sayımı

Yahudiler, Mısır'dan çıktıklarında, günleri sabırsızlıkla saymaya başladılar. Çünkü, 49 gün sonra Sinay Dağında Tora'yı alacaklardı. Günümüzde de bizler, aynı şekilde Pesah'ın ikinci gecesinden başlayarak Şavuot'a kadar 7 hafta/49 gün sayarak Torayı almaya hazırlanıyoruz. Her Yahudi Omer saymalıdır. Pasukta şöyle denilmektedir: "Ve hepiniz sayacaksınız" (Vayikra 23:15)

Kuralları:

- * Herkesin Omer'i sayması Tora'nın emridir.
- * Omer ayakta sayılmalıdır; ancak oturarak sayılmışsa da mitsva yerine getirilmiş sayılır.
- * Omer, yıldızlar çıktıktan sonra (karanlık olunca) sayılmalıdır.
- * Omer unutulup bütün gece sayılmadıysa ertesi gün berahasız sayılır ve sonraki günler berahayla sayılmaya devam edilir. Eğer gündüz de sayma unutulmuşsa diğer akşamlar berahasız devam edilir.
- * Kadınlar; Omer geceleri hava karardıktan sonra iş yapmamayı adet edinmişlerdir.

Afle hasadeha moşia hosim mimitkomemim bimineha. Orera et gevurateha ulha lişuata lanu. Amen ken yei ratson. Vaeavor alayih vaereh mitboseet bedamayih. Vaomar lah bedamayih hayi. Vaomar lah bedamayih hayi. Barehi nafşi et AD... AD... Elo-ay gadalta meod od veador lavaşta ote or kasalma note şamayim kayriya. Vii noam AD. Elo-enu alenu umaase yadenu konena alenu umaase yadenu koneneu. Baruh Ata AD... Elo-enu meleh aolam aşer kideşanu bemitsvotav vetsivanu al sefirat aomer.

O geceki Omer sayılır.

Arahman u yahazir avodat Bet-Amikdaş limkoma bimera beyamenu. Lamnatseah binginot mizmor şir. Elo-im yehonenu vivarehenu yaer panav itanu sela. Ladaat baarets darkeha behol goyim yeşuateha. Yoduha amim Elo-im, yoduha amim kulam. Yismehu viranenu leumim ki tişpot amim mişor ulumim baarets tanhem sela. Yoduha amim Elo-im yoduha amim kulam. Erets natena yevula yevarehenu Elo-im Elo-enu. Yevarehenu Elo-im veyireu oto kol afse arets. Ana bekoah gedulat yemineha tatir tserura. Kabel rinat ameha sagevenu taarenu nora. Na gibor doreşe yihudeha kevavat şomrem. Barehem taarem rahame tsidkateha tamid gomlem. Hasin kadoş berov tuveha nael adateha. Yahid gee leameha pene zohere keduşateha. Şavatenu kabel uşma tsaakatenu yodea taalumot.

Diğer Berahalar

Tallet Berahası

Baruh ata Ad..., Eloenu meleh aolam, aşer kideşanu bemitsvotav vetsivanu leitatef betsitsit.

Tefilin Berahası

Baruh ata Ad..., Eloenu meleh aolam, aşer kideşanu bemitsvotav vetsivanu leaniah tefilin.

Mezuza Takma Berahası

Baruh ata Ad..., Eloenu meleh aolam, aşer kideşanu bemitsvotav vetsivanu likboa mezuza.

Tefilat Adereh - Yolculuk Berahası

Yolculuğa çıkacak kişi arzu ettiği yere sağlıklı, kazasız belasız varmak için Tefilat Adereh'i söyleyerek Tanrı'ya dua eder.

“Yei Ratson milefaneha Ad... Elo-enu veloe avotenu, şetolihenu leşalom, vetatsidenu leşalom. Vetadrihenu leşalom, vetagienu limhoz heftsenu lehayim ulsimha ulşalom, vetatsilenu mikaf kol oyeve veorev, velistim, vehayot raot badereh, utmaletenu miruah soa vesaar umikol mine puraniyot amitrageşot lavo baolam, vetişlah beraha behol maase yadenu, vetitenenu lehen ulhesed ulrahamim beeneha, uveene kol roenu, vetişma lekol tahanunenu ki el şomea tefila ata Baruh şomea tefila.

Lişuateha kiviti Ad.. (3 kez)

Kiviti Ad... lişuateha (3 kez)

Ad... lişuateha kiviti (3 kez)

Şir lamaalot, Esa enay el earim, meayin yavo ezri. Ezri meim Ad... ose şamayim vaarets. Al yiten lamot ragleha, al yanum şomereha. İne lo yanum velo yişan şomer Yisrael. Ad... şomereha, Ad... tsileha al yad yemineha. Yomam aşemeş lo yakeka, veyareah balayla. Ad... yişmorha mikol ra, yişmor et nafşeha. Ad... yişmor tseteha, uvoeha, meata vead olam.

Tanrı'm, sen beni yoldaki düşmanlardan, zarar göreceğim olaylardan, kötü hayvanlardan koru. Beni işlerimde başarılı kıl, karşılaştığım kullarda ve senin katında iyi bir etki bırakmamı sağla. Tüm dualarımızı kabul eden Tanrı'm sen mübareksin.

Yahudi Yaşam Evreleri

Ailenize yeni bir kız veya erkek bebeğin katılımında Hahambaşılık yetkililerini arayarak kaydını veya Berit- Mila için başvurunuzu yapınız.

Berit-Mila

Berit-Mila Yahudi erkek çocukları doğduğunda (istisnai haller dışında) sekizinci gün yapılır. Bu işlem, moel; yani Yahudi kurallarına uygun olarak yetiştirilmiş ve Berit-Mila'yı içeren kapsamlı bir eğitim görmüş kişi tarafından gerçekleştirilir. Berit-Mila'da, moel; bebeğe bir Yahudi adı verildikten sonra bebeğin sünnet derisini alır ve üreme organından kan akıtır. Berit-Mila'nın sözlük anlamı "sünnet sözleşmesi"dir. Yahudi dininin babası olan Avraam, tarihte ilk Berit-Mila olan kişidir ve kendi kendini sünnet etmiştir. Avraam, kendi soyundan gelenlere büyük bir sadakatla Tanrı'ya hizmet etmelerini öğreteceğine dair yemin etti. Buna karşılık Tanrı, Avraam'ın soyunun hayatta kalacağını garanti edeceğine dair söz verdi. Bu İbrani ailesi, Yahudi olarak bilinen ve hala soyu devam eden Musevi Halkını oluşturdu. Tanrı ile Avraam arasındaki bu sözleşme ya da diğer bir deyişle anlaşma, sünnet kanunu "Berit" olarak kabul edildi. Bugün, Yahudiler Berit-Mila'yı yerine getirirken, bu sözleşmeyi sürekli kılp, çocuklarını verilmiş olan bu ebedi sözün bir parçası yapmış olmaktadırlar.

Pidyon Aben

“Ve Tanrı Aaron Akoa’nı şöyle dedi: İnsan veya hayvan, Tanrı’ya sunulan her beden sahibinden ilk doğan senin olacaktır. Ancak, insanın ilk doğanı, fide verilerek senden geri alınacaktır. Bir aylıktan itibaren, senin biçtiğin kıymete göre, beş şekeli gümüş olarak fide verdireceksin.” (Bamidbar 18:15-16) Yahudi dininin töreleri arasında en renkli ve anlamlılardan biri de Pidyon-Aben’dir. İbranice’deki “Pidyon” sözcüğünün Türkçe’de tam sözlük karşılığı “Fide”dir. Gözlemlenebileceği gibi bu iki sözcük aynı köke sahiptirler. Pidyon töreni uygulanacak bebek, annenin normal doğumla dünyaya getirmiş olduğu ilk erkek evladı olup, tören bebeğin doğumunun 31. gününde yapılmalıdır. Tora’ya göre Pidyon karşılığında “Fide” olarak ödenmesi gereken meblağ 5 gümüş sikkedir. Bu değerinde herhangi bir gümüş eşya, genelde gümüş kaşık, tören sırasında minyan oluşturan davetlilerin huzurunda Kohen soyadını taşıyan bir erkek misafire ödenir. Şabat günü pidyon yapılmaz, ertelenir.

Vijola

Ailede doğan ilk erkek bebeğe Pidyon Aben töreninin yapılması gibi, her doğan kız bebeğe de vijola adlı tören yapılır. Vijolanın pidyondan tek farkı yalnız ilk doğan kız bebeğe değil, her doğan kız bebeğe yapılmasıdır. Vijola aslında kız bebeğe isim konma törenidir. Vijola törenini yapmak için bebeğin dünyaya geliş şartlarında herhangi bir kaide uygulaması ya da yasaklaması yoktur. Bu tören kız bebek 8 gününü doldurduktan sonra 40 günün içinde yapılabilir. Törenin yapılacağı gün eve bir haham ve davetliler çağırılır. Anne ve babası hayatta olan genç bir kız beyazlar giyer, çok şık giysiler giydirilmiş kız bebeği kucağına alarak hahamın yanına gider. Haham genç kızın kucağındaki bebeği dualarla kutsar ve adını koyar. Daha sonra evde ikram edilen yiyecek ve tatlılar yenerek tören son bulur.

Bar-Mitsva

Yahudi dinine göre on üç yaşını dolduran her erkek çocuk dinin gereklerini (mitsvaları) yerine getirecek olgunluğa erişmiştir.

Tanrı, Moşe Rabenuya şöyle buyurur:

“İsrailoğulları ile konuş, elbiselerine püsküller yapsınlar ve bu püsküllere baktıklarında emirlerimi hatırlasınlar.” İşte bu püsküller Tallet’in dört köşesindeki Tsitsitler’dir, düğümler ise Yahudi dinindeki 613 mitsvayı simgeler. On üç yaşını dolduran erkek çocuk ilk kez bir sabah duasında (Cumartesi ve bayramlar hariç) Tefilin ve Tallet takarak erginliğini ispatlar. Genellikle Tefilinin ilk kez takılmasını takibeden Cumartesi günü yapılan Bar-Mitsva töreni çocuğun, Yahudi toplumuna, dini görevlerini yerine getirebilecek erginliğe erişmiş, kendi sorumluluğunu üstlenmiş bir üye olarak katıldığını anlatır. Bu törende, çocuk Tora’dan bir bölüm okumak üzere Teva’ya çağrılır. Artık o, büyümüş, annesine babasına, tüm ailesine, çevresine faydalı bir ergin olacağına söz vermiş, çocukluğunu geride bırakmış bir ergindir.

Bat-Mitsva

Eski çağlarda Yahudi kız çocuklarının Tora eğitimine önem verilmezdi. Oysa günümüzde, geleceğin büyüklerini yetiştirenlerin kadınlar olduğu bilinci ile genç kızların Yahudi dini konusunda eğitilmeleri gerekliliği kabul edilmiştir.

XIX. yüzyılda ilk kez Fransa ve İtalya’da yapılan Bat-Mitsva törenleri örnek alınarak Yahudi kız çocuklarının dini doğum günleri olarak kutlanmaktadır. On iki yaşını dolduran bir genç kız (kız çocuklar erkek çocuklarından daha çabuk geliştiklerinden kız çocukları on iki yaşını doldurunca ergin sayılır) beyaz elbiseleri içinde akranlarıyla birlikte Bat-Mitsva törenine katılacak ve erginliğini çevresine kanıtlamış olacaktır.

Evlilik

Evlilik Yahudiliğe göre bir anlaşma niteliğindedir. Bu anlaşma evlenen iki insanı sonsuza dek bağlayan ve kutsal aile birliğini tescil eden yazılı bir belge olarak somutlaşır. Ketuba; kadın ile erkeğin evlilik törenini gerçekleştiren Haham'ın, iki tanık huzurunda damada imzalatıp, gelin tarafına teslim ettiği bir anlaşma belgesidir. Bu belge tam anlamıyla kadın lehine hazırlanmış bir sosyal akittir. Yahudi toplumunda evlilik töreni dinsel nitelikli olup içeriği temelde aynı olmakla birlikte, her cemaatin yerleşik gelenek ve göreneklerine göre bazı değişiklikler gösterebilir. Örneğin her Yahudi düşününde damat geline "Hupa"da eşlik eder; fakat "Hupa"nın şekli o cemaatin geleneklerine ve zamanın gereklerine göre değişiklik gösterir.

Kiduşin ve Nisuin

Yahudi dinsel kültürü ve toplumsal yapısı içinde "Evlilik İşlemleri" birbirini izleyen ve birbirini bütünleyen iki bölümden oluşur. İlki "Erusin" ya da "Kiduşin" diye adlandırılan bölüm olup günümüzde Söz Kesme ve Nişan Töreni'ne denk düşmektedir. İkinci bölüm olan "Nisuin" de "Hupa" altında kutlanan "Evlenme Töreni"dir.

Ölüm-Yas

Ölüm, hala bilinmeyen konular arasında yer almaktadır. Ölümünden sonra hayatın olup olmadığı hala tartışma konusudur. Ancak Yahudi dinine göre ölüm hayatın sonu değildir. İçinde yaşadığımız dünya bizi başka bir dünyaya götüren koridor gibidir. Diğer yaşama, gelecek dünyaya (Olam Haba) insanların yargılanıp ruhlarının yeniden canlanacağına inanmak Yahudi düşüncesinde ve felsefesinde vardır. 'Tüm İsrail'in gelecek dünyada payı vardır.' (Mişna Sanhedrin 11:1) Hayatın kutsallığı adına her Yahudi tüm mitsvalarını sadakatle gerçekleştirmelidir. Her mitsva yapılırken "Tanrı" hatırlanmalı ve onun için yapılıyor olunmalıdır. Çünkü bize hayat veren odur. Ölüm ve yasla ilgili dini kanun ve uygulamalar iki prensip üzerine kurulmuştur. Yaşamını yitirmiş de olsa insanoğlunu onurlandırmak ve saygı duymak (kibud ha-met); zihinsel, hissi, ruhi olarak yasta olanları rahatlatıp iyi olmalarını sağlamak (Nihum Avelim). Yahudi geleneği ölüye saygıyı koruyarak yas tutanların acılarını rahatlatmak üzerine oluşmuştur.

Yas Dönemi

Yahudilikte yas zamanı üçe ayrılmıştır. İlk yedi gün (Şiva), ölümünden sonraki 30 gün (Şeloşim) ve ölümünden sonraki 12 ay. Yas, ölünün gömüldüğü andan itibaren başlar. Şiva süresi yedi günün ilk sabah duasıyla başlar. Gömme günü Şiva'nın ilk günü olarak sayılır. Şabat da Şiva sürecinin içindedir. Şabat Şiva'nın arasına gelince halk uygulamalarına göre Şabat için Şiva'ya ara verilir ve Şabat'tan sonra devam edilir. Yine de Şabat yedi günün içinde sayılır. Kutsal bayramlardan biri Şiva zamanına denk gelirse, Şiva tamamlanır ve bayram bittikten sonra da Şiva'ya devam edilmez.

Kadiş

Kadiş, en önemli, en yüce duadır. Aramicedir. Yas sırasında söylenen "Kadiş" duası iki nedenden ötürü okunur. Birinci nedeni, kişi yakını öldüğünde isyan içindedir. Tanrı'ya isyan eder. Bu duayı okurken de Tanrı'nın adaletine sığınır. Her ne kadar isyan etse de onun doğru yaptığına olan inancını ifade eder. İkinci nedeni, ölen kişinin ruhunun, Tanrı'ya hesap verdiği süre boyunca, yakınları okudukları "Kadiş" duası ile Tanrı'ya karşı ruhu yüceltirler.

Değerlerimiz

On Emir

1. Ben, seni Mısır diyarından, tutsaklık evinden çıkaran Tanrı'yım.
2. Karşımda başkaca ilahların olmayacak, putlar yapmayacak ve onlara tapınmayacaksın. Ben, Beni sevmeyenlerin günahını gelecek nesillerden soran. Beni sevenlere ve emirlerimi yerine getirenlere ise iyilik eden Tanrıyım.
3. Tanrının adını boş yere anmayacaksın.
4. Şabat gününü hatırla ve onu kutsal kıl. Altı gün çalışacaksın. Yedinci gün Şabat, ne çalışacak ne de çalıştıracaksın. Çünkü Tanrı'n tüm evreni altı günde yarattı ve yedinciyi kutsal kıldı.
5. Babana ve annene hürmet et ki, Tanrı'nın verdiği bu topraklarda ömrün uzun olsun.
6. Öldürmeyeceksin.
7. Zina etmeyeceksin.
8. Çalmayacaksın.
9. Komşuna karşı yalan yere tanıklık etmeyeceksin.
10. Komşunun evine ve ona ait olan hiçbir şeye göz dikmeyeceksin.

Kaşerut

Sofra ve beslenme esasları Yahudi yaşam biçiminde çok büyük anlam ve önem taşır. Kişinin iyi ve doğru beslenmesi, dolayısıyla da sağlıklı olması, kendini dinin gereklerine adanması bakımından temel koşul ve en doğru yoldur. "Sağlıklı bir ruh için önce sağlıklı bir beden gerekir" diyen eski Yahudi düşünürleri; sağlık sorunlarının kişiyi, doğal olarak ibadetten ve maneviyattan da uzak tuttuğunu belirtmişlerdir. Buna göre, yemek ve uyku gibi günlük gereksinimlerin karşılanması kişiyi Tanrı yolunda hizmete yönelttikleri ölçüde birer "Mitsva"ya dönüşürler.

Tanrı insanoğluna yiyecek olarak bazı hayvanları sunmuştur. Tora ve dini esaslar bu sunuya bağlı olarak Yahudilerin yiyebilecekleri gıdaları tanımlamış ve bunlara "Kaşer" adı verilmiştir: Koyun ve sığır gibi çift tırnaklı geviş getiren büyük ve küçükbaş hayvanların, tavuğun eti dini esaslara uygun kesildikleri takdirde Kaşer sayılırlar; domuz ve tavşan gibi av hayvanlarının eti Kaşer olmayıp, yenmesi yasaktır.

Kaşer sayılan hayvan etlerinin pişirilmeden önce kandan arındırılması gerekir. Kandan arındırma işlemi her ete uygulanmalıdır. Hayvan etleri bu nedenle bir süre bol su ile yıkandıktan sonra süzgece alınmalı, tuzlanmalıdır. Etler ancak tekrar süzgecin üzerinden su akıtılarak bol su ile yıkandıktan sonra pişirilmelidir. Deniz ürünlerinden yalnız yüzgeçli ve pullu olan balıkların yenmesi Kaşerut kurallarına uygundur, buna karşın karides, midye, ıstakoz gibi kabuklu deniz ürünlerinin yenmesi ise Kaşerut kurallarına aykırıdır.

Önemli bir Kaşerut kuralı da etli yemeklere süt veya sütlü yiyecekler katmamaktır. Etli bir yemekten sonra sütlü bir yiyecek yiyebilmek için iki yemek arasında altı saat geçmelidir. Sütlü yiyeceklerden sonra etli yemek yiyebilmek için ise ağız çalkalamak gerekmektedir.

Şabat

Kelime anlamı durmak olan “Şabat”, evrenin Tanrı tarafından yaratılışının 7. günüdür. Tanrı evreni 6 günde yaratmış, ertesi gün ise “Şabat”ı kutsamıştır.

“Şabat gününü kutsamak için onu hatırla. Altı gün çalışacaksın ve bütün işini yapacaksın, ancak yedinci gün Tanrı’nın Şabat’ıdır. Sen, oğlun ve kızın, kölen ve cariyen ve hayvanların, ve kapılarında olan garibin hiçbir iş yapmayacaksınız.” (Şemot 20, 8:10) Tevrat’ta rastlanan ilk dini kavram olan Şabat günü Yahudiler tüm uğraşlarını bir yana bırakıp, kendilerine manevi değerleri amaç edinerek dinlenirler. Şabat günü, Yahudiler için Tanrı’nın eseri evrenin mükemmelliğini düşünme zamanıdır.

Bizler “Şabat” (cumartesi) günleri çalışmaz, dinleniriz. Bu gün edindiğimiz huzur, bize mutluluk vermenin yanı sıra sonraki haftaki çalışmalarımız için büyük bir güç toplamamızı sağlar. Şabat, insan onurunun simgesidir: Zira insan ister varlıklı ister yoksul olsun Şabat günü dinlenecektir. Evin Şabat’a hazırlanması görevi kadınlarındır. Cuma akşamı güneş batmadan önce Şabat’ın neş’esini ve kutsallığını, barışı simgeleyen iki kollu şamdanı Kandil Berahasını okuyarak yakar: Bütün aile fertleri “Şabat” masası etrafında yerlerini alınca aile reisinin Kiduş Duası ile “Şabat’a girilir. Şabat süresince üç öğünde de masaya iki bütün somun konur. “Şabat”, Yahudi dininin en önemli ve en anlamlı günlerinden olup aynı zamanda bir bayram günü olarak kabul edilir.

Mikve

Tevila, bedenin tamamen yıkanıp temizlenmesinden sonra, Mikve adı verilen ve bu iş için özel olarak tahsis edilmiş bulunan bir havuza girip, usulüne uygun biçimde suya dalma işlemine verilen addır. Tora'nın kesin emirleri içinde olduğundan kaçınılması mümkün olmayan Tevila işlemi, şartlar gerektirdiğinde toplumun kadın fertleri için dini bir zorunluluktur. Tora'nın üçüncü kitabı olan Vayikra'nın 15., 18. ve 19. bölümlerinde de açıkça emredildiği gibi, adet dönemi sona eren kadın, bedenini temizledikten sonra Tevila gereğini yerine getirmek durumundadır.

Tevila işlemi, öncesinde, kesin bir yıkanma ve temizlenmeyi şart koştuğundan, günümüz modern yıkanma yöntemlerinin imkanları karşısında bile, gerekli temizliğe ulaşıldığı düşüncesinden hareketle gözardı edilemez. Tevila, fiziki anlamda yıkanıp temizlenme değil, yıkanıp temizlenmeden sonra ve bunlarla birlikte paklanma eylemidir.

Musevi dinine göre, şartlar gerektirdiğinde, başta yukarıda durumları belirtilen kadınların ve düğün öncesi gelin adayının yerine getirme durumunda olduğu Tevila işlemi, manevi anlamda, yaşamın belli dönemlerine temiz-pak başlayabilmenin temel şartıdır. Tevila işlemi, Tora'nın bir emrini daha yerine getirmiş olmanın manevi huzurunu duymaya vesile olması bakımından da, dini kimliği kuvvetlendirici etkenlerin başında gelir ve aile mutluluğunun teminatıdır.

Sözlük

AFİKOMİN: Pesah'ta Seder sırasında ayrılan üç Matsa arasındakinin yarısıdır. Bu Matsa parçası soğukluk yenmemesi gereken Pesah sofrası bitiminde soğukluk yerine yenir.

AFTARA: Şabat ve Bayram duaları sırasında "Tora" okunduktan sonra "Neviim" metninden okunan bölüm.

AGADA: Anlatı-öykü.

AGADA ŞEL PESAH: Yahudiler'in Mısır'dan çıkış öyküsünü ve bu olaya ilişkin dinsel ve toplumsal kuralları içeren metin.

AMOTSI: Yemeklerin başlangıcında ekmele yapılan kısa şükran duası.

ARAMEEN: Arami dili. Günümüzde okunan dua ve yakarışların bir bölümü bu dildedir. (Kadiş, Kal Nidre, Berih Şeme.)

ARON ABERİT: Moşe Rabenu'nun Sina dağında aldığı On Emri kapsayan kutsal levhaların korunduğu özel dolap/sandık.

ARON AKODEŞ: Günümüzde "Sefer Tora" ve öteki dini metinlerin yazılı olduğu ruloların korunduğu Sinagoglardaki dolap.

ARVİT: Akşam duası.

AŞKENAZ: Orta Avrupa'nın bir bölümü. Doğu ve Kuzey Avrupa ile Kuzey Asya coğrafyasında yerleşmiş Yahudiler'i kapsayan genel tanım.

AVDALA: Şabat ve bayramların bitiminde okunup, kutsal günün bittiğini belirleyen dua.

BERİT- MİLA: Sünnet Akdi. Avraham ile Tanrı arasındaki ebedi akdin göstergesi olarak Yahudi erkek çocuklarının doğumlarının 8. günü Moel tarafından özel törenle uygulanan işlem. Berit-Mila, Şabat ve Kipur günlerine düştüğü takdirde dahi uygulanması ertelenemeyecek önemdedir.

BET-DİN: Din adamlarından oluşan, yargı ve karar gücüne sahip hukuk kurulu. (Heyet en az üç üyeden oluşur.)

DİASPORA: Kutsal toprakların dışındaki Yahudiler'in yaşadığı yerler.

GENİZA: Kullanım yeterliliğini yitiren dini araç-gereç ve metinlerin saklandığı yer.

HAMETS: Pesah sırasında yenmesi ve evde bulundurulması yasaklanmış yiyecekler.

HAROTSET: Seder sofrasında bulunan ve İsrailoğulları'nın Mısır'da yaşadığı zorlukları simgeleyen hurma-üzüm-elma ezmesi.

HEŞVAN: İbranice'de acı anlamına gelen "Mar" kelimesi Heşvan ayı ile birleşmiş ve bu aya "Mar Heşvan" adı verilmiştir, zira Heşvan ayında hiçbir bayram yoktur. Bu ay süresince Türk Yahudi geleneklerine göre düğün töreni de yapılmaz.

HUPA: Evlenme töreninde gelinle damadın bulunduğu özel yer.

KABALA: Yahudi dininin mistik bir yaklaşımla açıklama biçimi. (XII. yy.'dan itibaren geliştirilmiştir.)

KADIŞ: İbadetlerin belli bölümlerinde tekrar edilen Arami dilde bir yakarış duası metni.

KAPARA: Kusurların bağışlanması istemiyle yapılan sunu.

KAŞER: Yahudi dini kuralları gereğince, beslenme ilkelerine uygun gıda maddelerinin genel tanımı.

KEİLA: Sinagog. İbadet amacıyla toplanılan yer.

KETUBA: Evlilik belgesi. Mahalli en büyük dini otorite tarafından düzenlenerek verilir.

KİDUŞ: Şabat ve bayramlarda okunan ve şarap eşliğinde yapılan günü kutsama duası.

KİPA: Takke.

KİSBA GEMİLUT HASADİM: Hayır, hasenet ve iyilikte bulunma.

KOANİM: Aron Akoen soyundan gelenler. Koanim Bet-Amikdaş dönemlerinde buradaki dinsel törenlerin yönetiminden sorumlu olan ruhban sınıfı idi.

LADİNO: İbranice kutsal metinlerin İbrani ve Raşi alfabeler kullanılarak sözcük sırasına göre İspanyolcaya çeviri biçimi.

LAG-BAOMER: Pesahla Şavuot arasındaki Omer sayımının 33. günü.

LUAH GEZER: M.Ö. X. yy.'dan kalma Gezer kentinde bulunan İbranice el yazması metinler. (İstanbul Arkeoloji Müzesinde bulunur.)

LULAV: Sukot duaları sırasında elde tutulan dört tür bitkiden oluşan demet.

MAGEN DAVID: David'in yıldızı, altı köşeli yıldız.

MARANOS: Engizisyon zoruyla görünüşte Hristiyanlığa dönüp, gizlice Yahudi dini gereğince davranan İspanya ve Portekiz kökenli Yahudilerin genel tanımı.

MATSA: Hamursuz. Pesah süresince yenen, mayalanmasına zaman bırakılmaksızın pişirilmiş özel ekmek.

MENORA: Yedi kollu şamdan.

MEZUZA: Yahudi evlerinin kapı pervazlarına raptedilen ve içinde dini metinler bulunan dini sembol.

MİDRAŞ: M.S. 1-3. yy. arasında gerçekleştirilen ve birtakım dinsel ve toplumsal sorunların çözümlenmesine yönelik akademik etüdlr.

MİNAG: Dini tören ve dualarda usup ve biçim gelenekleri.

MİTSVA: Dini emir. (Tora'da yapılması gerekenlere ilişkin 248, yapılması yasaklananlara ilişkin 365 olmak üzere toplam 613 emir vardır.)

MOEL: Berit-Mila uygulamasını yapan din görevlisi.

MUSAF: Şabat ve Bayram ibadetlerinde yapılan ek dua.

NAHAMU: Tişa-Beav ertesindeki yedi haftalık teselli dönemi.

OMER: Bet-Amikdaş'a götürülen demetin ölçüsü.

PERAŞA: Tora'nın her hafta okunan bölümleri.

PESAH: İsrailoğullarının Mısır'dan çıkışlarının yıldönümünde kutlanan bayram.

PİDYON: Ailede doğan ilk erkek çocuk için doğumunun 31. günü uygulanan özel dini tören.

PURİM: Yahudiler'in Pers topraklarındaki soykırımdan kurtuluşunun yıldönümünde kutlanan bayram.

RABİ/RAV: Yahudi dini bilgini. Bilge. Dini üstad.

SEDAKA: Toplumsal dayanışmaya yönelik hizmet ve bağış.

SEDER: Pesah'ın kutlanması sırasında düzenlenen ve kutlamaya özgü unsurları da içeren özel tören sofrası.

SEFARAD: İspanya ve Portekiz çıkışlı Yahudiler'in genel tanımı.

SELİHOT: Roş-Aşana ve Kipur öncesi günlerde okunan ve bağışlanma yakarılarını içeren dualar.

SEUDA: Düğün, bayram ve kutlanması gereken vesilelerde yenilen dostluk yemeği.

SİMHAT TORA: Okunması bir yıl süren Tora'nın bitiminde, her yıl yenilenen kutlama.

SİNAGOG: İbadet etmek, cemaat konularını görüşmek ve temel dini bilgiler edinmek üzere ayrılmış mekan.

SUKOT: Çardak Bayramı.

ŞABAT: Yahudilerce kutsal bilinip, her türlü çalışmanın yasak olduğu, dinlenme ve Tanrı'ya dua ile geçmesi gereken, haftanın yedinci günü.

ŞAVUOT: On Emir'in verilisinin yıldönümü nedeniyle kutlanan bayram.

ŞİVA BERAHOT: Evlenme törenlerinde okunan duaların tümüne verilen ad.

ŞOFAR: Roş-Aşana ve Kipur ibadetleri sırasında çalınan, boynuzdan yapılmış boru şeklinde özel dini gereç.

ŞULHAN ARUH: Yosef Karo tarafından yazılan dini kurallar derlemesi. Günlük yaşam kuralları. Temizlik, Kaşerut ve Matem kuralları ve Yargı yasası kuralları olmak üzere dört bölümden oluşur.

TALET (TALİT): Sabah ve bayram İbadetleri sırasında ergin erkeklerin büründükleri şal biçiminde özel dini gereç.

TALMUD: Dini hukuk ve İçtihatlar ile bunların gerekçelerini oluşturan öğreti.

TANAH: Tora, Nevim ve Ketuvim metinlerinin tümünü kapsayan ve toplam yirmi dört kitaptan oluşan temel Yahudi dini yazıları.

TEFİLİN: Şabat ve bayram günleri dışındaki sabah ibadetlerinde ergin erkeklerin alınlarına ve sol kollarına sarmak zorunda oldukları ve içlerinde dini metinler bulunan kutu şeklindeki dini gereç.

TEVA: Sinagoglarda üzerine Tevrat'ın bulunduğu kürsü.

TEVİLA: Mikve adı verilen bir su havuzunda, dini gereklere uygun bir düzenle bir tür arınma işlemi.

TEVRAT: Tora. Yahudi dininin ilk beş kitaplık bölümünü içeren temel metinler.

TREFA/TAREF: Yahudi dini kuralları gereğince beslenme ilkelerine uygun olmayan yiyeceklerin genel tanımı.

TSADİK: Dürüst. Hasidik liderlere verilen san.

TSİTSİT: Talet'in dört ucunda yer alan ve sarmalama/düğümleme yöntemiyle Tanrı'nın adını simgeleyen yün püsküller.

YEŞİVA: Yahudi Dini Bilimleri Akademisi.

YİDİŞ: Aşkenaz Yahudilere özgü, yöresel farklılıklar gösteren dil.

YOM KİPUR: Tişri ayının 10. günü, oruç ve ibadetle geçirilen kefaret günü.

ZOHAR: Rabi Şimon Ben Yohay'ın yazdığı ve Tora'yı mistik bir yaklaşımla yorumlayan kitap.

Açıklamalar için başvuru kaynaklar:

* *Yahudilikte Kavram ve Değerler - Gözlem Yayınları*

* *Jewish Travel Guide - Valentine Mitchell*

* www.sevivon.com

Notlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....